

سنة الفجر

بانک کارآفرین

دانش جهانی، راه حل ایرانی

گزارش شفافیت

و

انتشار عمومی اطلاعات

منتهی به ۱۳۹۷/۰۳/۳۱

گزارش ۱۶

تاریخ انتشار ۱۳۹۷/۰۶/۰۷

فهرست

مدیریت امور مالی :

- ۱- خالص تسهیلات اعطایی به تفکیک عقود ۱
- ۲- انواع و مانده سپرده ها به تفکیک ۲
- ۳- انواع و خالص تسهیلات اعطایی به تفکیک دولتی و غیردولتی ۳
- ۴- خالص تسهیلات به تفکیک جاری، سررسید گذشته، معوق، مشکوک الوصول و سوخت شده ۴
- ۵- مانده ارقام زیرخط ترازنامه نظیر بروات قبولی نویسی شده، انواع ضمانتنامه ها، انواع اعتبارات اسنادی، ظهر نویسی ها، وجوه اداره شده، تضمینات ۵
- ۶- گزارش مدیریت ریسک:
- ۱- ریسک اعتباری ۶
- ۲- ریسک نقدینگی ۲۳
- ۳- ریسک عملیاتی ۳۲
- ۴- ریسک بازار ۳۶

گزارش مدیریت اعتبارات :

- ۱- جایگاه بانک در بخش تسهیلات به مشتریان ۴۰

گزارش مدیریت بازرسی :

- ۱- نظام کنترل های داخلی ۴۱
- ۲- وظایف مدیریت بازرسی ۴۲

گزارش مدیریت حسابرسی :

- ۱- اسامی اعضای هیات مدیره و مدیرعامل ۴۷
- ۲- مستند کنترل های داخلی ۴۸

گزارش مدیریت بین الملل :

- ۱- وضعیت ارزی ۵۲

گزارش مدیریت سازمان و روشها :

- ۱- ساختار سازمانی ۵۳

- تغییرات در گزارش ها ۵۴

1-5 خالص تسهیلات اعطایی به تفکیک عقود

1396/03/31	1396/12/29	1397/03/31	شرح
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	
585.668	5.559.923	6.346.730	فروش اقساطی
66.550	14.667	19.090	استصناع
-	3.019	2.753	جعاله
9.160	79.647	86.823	اجاره به شرط تملیک
5.512.420	4.706.944	4.323.630	مضاربه
76.013.673	70.557.695	66.567.850	مشارکت مدنی
10.481	98.315	107.601	قرض الحسنه
419.314	109.697	71.881	تسهیلات ارزی
1.749.462	2.170.581	2.355.434	تسهیلات کارکنان
4.657.527	2.326.933	3.715.945	تسهیلات سررسید گذشته
2.486.501	13.479.185	12.727.155	تسهیلات معوق
5.503.086	6.393.039	6.833.209	تسهیلات مشکوک الوصول
97.013.843	105.499.644	103.158.102	جمع
(2.097.832)	(2.272.440)	(2.381.460)	وجوه دریافتی مضاربه و مشترک مشارکت مدنی
(783.638)	(1.245.699)	(1.323.338)	سود سالهای آتی
(1.399.759)	(1.399.143)	(1.374.726)	ذخیره مطالبات مشکوک الوصول عام
(3.193.941)	(4.943.138)	(5.360.968)	ذخیره مطالبات مشکوک خاص
89.538.673	95.639.224	92.717.610	جمع
107.291	24.895	159.924	بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی پرداخت شده
476.929	445.434	441.105	مطالبات مشکوک الوصول اعتبارات اسنادی پرداخت شده
64.946	198.635	2.198	بدهکاران بابت ضمانتنامه های پرداخت شده
368.761	424.586	427.086	مطالبات مشکوک الوصول ضمانتنامه های پرداخت شده
90.556.600	96.732.774	93.747.922	خالص تسهیلات
6.989.279	9.282.769	10.247.250	بدهکاران بابت سود تسهیلات دریافتی (تعهدی)
685	2.020	37	بدهکاران بابت سود تعهدی ضمانتنامه های پرداخت شده
1.219	395	1.538	بدهکاران بابت سود تعهدی اعتبارات اسنادی پرداخت شده
97,547,783	106,017,959	103,996,748	جمع کل تسهیلات

5-2- انواع و مانده سپرده ها به تفکیک

سپرده های مشتریان :

سپرده های دیداری و مشابه

1396/03/31	1396/12/29	1397/03/31
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
2,543,158	2,364,594	3,829,181
130,098	158,504	149,353
2,673,256	2,523,098	3,978,534

سپرده های قرض الحسنه جاری - ریالی

سپرده های قرض الحسنه جاری - ارزی

سپرده های پس انداز و مشابه

1396/03/31	1396/12/29	1397/03/31
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
13,576	21,741	25,441
673,357	1,533,434	1,136,778
686,933	1,555,174	1,162,219

سپرده های قرض الحسنه پس انداز - ریالی

سپرده های قرض الحسنه پس انداز - ارزی

سایر سپرده ها و پیش دریافت ها

1396/03/31	1396/12/29	1397/03/31
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
1,899,105	2,049,583	2,229,959
191,933	193,808	188,872
47,944	1,607,266	688,181
1,041,766	62,464	22,529
38,966	59,995	62,828
3,219,714	3,973,117	3,192,369

سپرده نقدی ضمانتنامه ها - ریال

سپرده نقدی ضمانتنامه ها - ارز

پیش دریافت اعتبارات اسنادی - ریال

پیش دریافت اعتبارات اسنادی - ارز

سایر

سپرده های سرمایه گذاری مدت دار :

1396/03/31	1396/12/29	1397/03/31
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
64,402,825	88,340,594	83,378,939
43,225,884	40,535,619	45,181,389
78,394	51,673	11,275
1,400,332	12	14,809
109,107,435	128,927,898	128,586,412

سپرده های سرمایه گذاری بلندمدت

سپرده های سرمایه گذاری کوتاه مدت

سپرده های سرمایه گذاری کوتاه مدت ویژه

سپرده های سرمایه گذاری دریافتی از بانکها و موسسات اعتباری

5-3- انواع و خالص تسهیلات اعطایی به تفکیک دولتی و غیردولتی

در حال حاضر تسهیلات بانک فقط غیردولتی می باشد .

5-8- خالص تسهیلات به تفکیک جاری ، سررسید گذشته ، معوق ، مشکوک الوصول و سوخت شده

1397/03/31					شرح
جمع	مشکوک الوصول	معوق	سررسید گذشته	جاری	
6,913,322	108,156	23,794	59,041	6,722,331	فروش اقساطی
212,126	209,350	-	-	2,776	جعاله
120,139	8,804	-	877	110,458	اجاره به شرط تملیک
8,309	8,309	-	-	-	سلف
6,176,050	1,349,706	466,065	232,200	4,128,078	مضاربه
94,092,842	7,691,839	15,524,563	3,907,132	66,969,308	مشارکت مدنی
602,566	441,105	-	-	161,462	بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی پرداخت شده
429,321	427,086	-	-	2,235	بدهکاران بابت ضمانت نامه های پرداخت شده
107,895	13	25	257	107,601	قرض الحسنه
1,018,684	650,020	269,694	-	98,970	تسهیلات ارزی
19,090	-	-	-	19,090	استصناع
2,393,272	-	-	-	2,393,272	سایر تسهیلات
112,093,618	10,894,389	16,284,141	4,199,506	80,715,582	جمع
					کسر می شود :
(1,323,338)	-	(26,127)	-	(1,297,211)	سود سالهای آتی
(1,412,565)	(38,311)	(140,504)	(38,687)	(1,195,063)	ذخیره عمومی مطالبات مشکوک الوصول
(5,360,968)	(4,254,608)	(960,645)	(145,716)	-	ذخیره اختصاصی مطالبات مشکوک الوصول
103,996,748	6,601,471	15,156,866	4,015,103	78,223,309	مانده در 1396/03/31
106,017,959	6,500,908	16,068,089	2,599,914	80,849,046	مانده در 1396/12/30
97,547,783	5,908,087	3,055,731	5,163,418	83,420,546	مانده در 1396/03/31

5-12. مانده اقلام زیر خط ترازنامه نظیر بروات قبولی نویسی شده ، انواع ضمانت نامه ها ، انواع اعتبارات اسنادی ، ظهر نویسی ها ، وجوه اداره شده ، تضمینات و ...

1396/03/31	1396/12/29	1397/03/31	اقلام زیر خط
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	
24,266,435	30,032,043	30,317,454	تعهدات مشتریان بابت ضمانتنامه های صادره
4,343,820	6,193,056	2,930,822	تعهدات مشتریان بابت اعتبارات اسنادی
179,385	161,844	151,909	وجوه اداره شده
3,295,111	21,423,736	19,945,740	سایر تعهدات مشتریان وحسابهای انتظامی

ریسک

۶- ریسک اعتباری

۶-۱- سیاستها و خط مشی های اعتباری:

سیاستها و خط مشی های ریسک اعتباری، توسط واحد ریسک، اعتبارات و بازرسی در بانک اجرا می گردد و به قرار زیر می باشد:

۱. رتبه بندی سالانه مشتریان اعتباری
۲. ارزیابی عملکرد شعب در ثبت اطلاعات سامانه رتبه بندی داخلی
۳. بررسی و به روز بودن اطلاعات در سامانه رتبه بندی داخلی
۴. ارزیابی سامانه رتبه بندی داخلی و ارتقاء آن
۵. بررسی و مقایسه رتبه مشتریان با توجه به عملکرد اعتباری مشتری و وثایق آن
۶. بررسی ثبت اطلاعات اعتباری مشتریان اعتباری در سامانه آفرین از منظر ریسک
۷. بررسی کفایت وثایق ثبت شده برای مشتریان اعتباری
۸. بررسی و بروز رسانی ارزش وثایق ملکی مشتریان اعتباری
۹. پایش و گزارش دهی تسهیلات و تعهدات کلان مشتریان اعتباری
۱۰. پایش و گزارش دهی تسهیلات و تعهدات کلان اشخاص مرتبط با بانک
۱۱. ارزیابی عملکرد اعتباری مراجع مختلف تصمیم گیری اعتباری در بانک
۱۲. کنترل حدود اختیارات شعب و ارکان اعتباری
۱۳. رتبه بندی زیر بخشهای صنعت به تفکیک کدهای ISIC
۱۴. بررسی تمرکز ریسک اعتباری به تفکیک بخشهای مختلف اقتصادی و زیر بخش صنعت
۱۵. بررسی عملکرد بازپرداخت تسهیلات با توجه به کیفیت وثایق
۱۶. محاسبه کفایت سرمایه مورد نیاز ریسک اعتباری بر اساس استاندارد بازل ۲
۱۷. محاسبات مربوط به ذخیره گیری تسهیلات و تعهدات اعتباری

۶-۲- واحدهای اجرایی مدیریت ریسک اعتباری:

حوزه پیاده سازی کل بانک بویژه شعب، مدیریت امور اعتبارات، اداره اطلاعات اعتباری، اداره پیگیری وصول مطالبات معوق، کمیته های اعتباری و سایر ارکان اعتباری بانک می باشد.

۶-۳- حدود اختیارات سطوح مختلف سازمانی برای تصویب تسهیلات و تعهدات:

شعب بانک کارآفرین از لحاظ حدود اختیارات اعتباری متفاوت بوده و به چهار گروه، شعبه مرکزی، شعب گروه یک، شعب گروه دو و شعب گروه سه طبقه بندی می شوند. لیست شعب، وضعیت شعب جدید التاسیس، نحوه ارتقاء و تنزل در گروه بندی شعب، حدود اختیارات اعتباری هر گروه از شعب برای تصویب و قبول نوع، ترکیب و میزان وثایق، تابع شرایط مندرج در بخشنامه "حدود اختیارات اعتباری شعب و مقررات مربوطه" بانک کارآفرین و الحاقیه ها و اصلاحات بعدی است.

کلیه شعب موظف هستند با رعایت مقررات مربوط به حدود اختیارات اعتباری شعب برای تصویب تسهیلات اعتباری و ضمانت نامه، همه درخواست های اعتباری مشتریان را که در حدود اختیارات تفویض شده باشد (با احتساب تعهدات و بدهی های موجود مشتری) در کمیته اعتباری شعبه مطرح و اتخاذ تصمیم نمایند. در مواردی که در خواست مشتری بیش از حد اختیاری شعبه باشد مراتب با اظهار نظر کمیته اعتباری شعبه برای اتخاذ تصمیم نهایی با مستندات لازم به مدیریت امور اعتبارات ارجاع داده خواهد.

پیشنهادات اعتباری که فراتر از حدود اختیارات شعب باشد به مدیریت اعتبارات ارسال و با توجه به میزان اعتبار پیشنهادی به ترتیب در کمیته اعتباری، کمیته عالی اعتباری و یا هیئت مدیره به شرح زیر مطرح و تصمیم گیری خواهد شد.

هیئت مدیره		کمیته عالی اعتباری		کمیته اعتباری		نوع پیشنهاد/ مرجع
حداکثر	حداقل	حداکثر	حداقل	حداکثر	حداقل	تصمیم گیری
تا حدود مقرر بانک مرکزی	50	50	20	۲۰	حد مجاز شعب	تسهیلات ریالی
تا حدود مقرر بانک مرکزی	50	50	20	20		گشایش اعتبار اسنادی
تا حدود مقرر بانک مرکزی	100	100	40	40	حد مجاز شعب	صدور ضمانت نامه

حدود مقرر بر تسهیلات ارزی همان حدود مقرر بر معادل تسهیلات ریالی آن است. در تبدیل ارز به ریال نرخ مبادله ای بانک مرکزی ملاک تصمیم گیری است.

در مورد مشتریان ارزنده که نوع فعالیت آنها ایجاب می نماید تا به دفعات تقاضاهای متعدد برای دریافت تسهیلات اعتباری داشته باشند (نظیر پیمانکاران برای دریافت ضمانتنامه و یا تولیدکنندگان و بازرگانان برای تامین کسری سرمایه در گردش کوتاه مدت) کمیته اعتباری شعبه می تواند در حدود اختیارات تفویض شده نسبت به تصویب حد اعتباری حداکثر برای مدت یکسال برای عقود مشارکتی با رعایت ضوابط مقرر و برای صدور ضمانتنامه با رعایت مقررات مربوطه اقدام نمایند.

۴-۶- میزان پذیرش ریسک اعتباری

ریسک اعتباری مشتریان بر مبنای بررسی های کارشناسی و اعتبارسنجی مشتری و رتبه اخذ شده از سامانه رتبه بندی داخلی صورت می گردد.

۵-۶- میزان و وضعیت تمرکز تسهیلات و تعهدات به تفکیک گروههای مختلف مشتریان،

بخش اقتصادی، مناطق جغرافیایی و نظایر آن

بخش اقتصادی	درصد تمرکز تسهیلات
ساختمان	۱۷٪
بازرگانی	۱۳٪
صنعت و معدن	۴۳٪
کشاورزی	۱٪
مالی	۱۰٪
خدمات	۱۵٪
بدون بخش اقتصادی	۱٪

توزیع تسهیلات غیر جاری بر اساس بخش‌های اقتصادی - ۶-۶

بخش اقتصادی	۱۳۹۶/۱۲/۲۹
صنعت و معدن	۱۱٪
ساختمان	۱۶٪
بازرگانی	۱۸٪
خدمات	۲۰٪
کشاورزی	۵٪
مالی	۴٪
بدون بخش اقتصادی	۲۷٪

نوع و مبلغ وثایق اخذ شده از مشتریان اعتباری - ۷-۶

انواع اصلی وثایق	نسبت به کل وثایق	نسبت به کل تسهیلات و تعهدات
اوراق سهام	۱۱٪	۲۵٪
اموال غیر منقول در رهن بانک	۷٪	۱۶٪
سفته	۹٪	۲۱٪
قرارداد لازم‌الاجرا	۳۷٪	۸۹٪
سپرده ریالی	۱٪	۳٪
چک وصولی	۳۵٪	۸۴٪
سایر	۱٪	۱٪

جدول تحلیل کیفیت اعتباری تسهیلات و تعهدات اعطایی

1396	عملکرد
%۷۹	جاری
%۲	سررسید گذشته
%۱۳	معوق
%۶	مشکوک الوصول

فرآیند اعتبارسنجی متقاضیان

فرآیند کلی اعتبارسنجی تحت اصول و مبانی زیر اجرا می‌شود :

۱. شعب مسئولیت اولیه برای پذیرش مشتری، ایجاد، تهیه گزارشات اعتباری و رتبه مشتری، استعلام از سامانه های موجود و نگهداری اطلاعات را برعهده دارند.
۲. مدیریت اعتبارات مسئولیت بررسی پیشنهادهای ارائه شده توسط شعب، بررسی رتبه مشتری، مدیریت حدود اعتباری شعبه و اظهارنظر اعتباری را برعهده دارند.
۳. کمیته های اعتباری مسئولیت تصویب اعتبار در نهادهای تصمیم گیری با توجه به مبلغ اعتبار را بر عهده دارند.
۴. واحد مدیریت ریسک مسئولیت اظهار نظر مستقل بر روی اعتبارات اعطائی از طریق طراحی و به روزرسانی سیستم رتبه بندی، کنترل و نظارت ریسک اعتباری را برعهده دارد.
۵. وظایف مدیریت ریسک از وظایف کسب و کار و ارتباط با مشتریان در حوزه اعتبارات مجزا می‌باشد.
۶. اصول تصمیم‌گیری اعتباری، کنترل و گزارش دهی مستقل ریسک اعتباری تحت هر شرایطی معتبر است.

عنوان و وظیفه	ارزیابی، کنترل و نظارت ریسک اعتباری	تصویب تسهیلات	اعتبار سنجی، نظارت بر فرآیند اعطای اعتبار، مدیریت وثایق	پذیرش مشتری و تشکیل پرونده اعتباری
مسئول	مدیریت ریسک	کمیته‌های اعتباری	مدیریت اعتبارات	شعب
شرح وظایف	- ارائه مدل رتبه بندی و به روز رسانی آن - بازنگری پرتفوی اعتباری و تحلیل حساسیت - نظارت بر رعایت سیاستها و آیین نامه - بررسی رعایت مقررات و مطابقت با قوانین - نظارت بر حدود	- تصویب از طریق نهادهای تصمیم گیری (کمیته‌های اعتباری و هیئت مدیره)	- اظهار نظر اعتباری - اعلام نظر در مورد رتبه بندی اعتباری - بازنگری مستندات، تسهیلات - مدیریت ساختار حدود - سیستم مدیریت اطلاعات اعتباری	- پذیرش اولیه مشتری - جمع آوری اطلاعات مشتری - ارزیابی اعتباری - مذاکره با مشتری - ارائه پیشنهاد تسهیلات - رتبه بندی مشتری - دریافت استعلام از شرکت مشاوره رتبه بندی ایران - استعلام بانک مرکزی مبنی بر نداشتن تسهیلات غیر جاری و چک برگشتی

۱۰-۶- روش سنجش ریسک اعتباری

برای سنجش ریسک اعتباری در بانک کارآفرین سیستم رتبه بندی داخلی مشتریان حقیقی و

حقوقی طراحی شده است. سیستم رتبه بندی چارچوبی را برای امور ذیل فراهم می کند:

✓ ارزیابی وام و بازنگری مداوم

✓ ارزیابی کیفیت اعتباری مشتریان اعتباری یا گروه های وام گیرنده

✓ اعلام هشدار سریع در مورد بد شدن وضعیت اعتباری مشتریان

✓ قیمت گذاری وام ها مبتنی بر ریسک

✓ مدیریت موثر وام های مسأله دار

همچنین، سیستم رتبه بندی ساختاری جهت مدیریت پرتفوی به شرح ذیل ارائه می دهد:

✓ توسعه استراتژی های بازاریابی با توجه به شاخصهای ریسکی بخشها

✓ اتخاذ تصمیماتی در جهت توازن ریسکی پرتفوی

✓ اندازه گیری عملکرد پرتفوی اعتباری

✓ تعیین زیان انتظاری وام ها

سامانه رتبه بندی داخلی مشتریان با هدف کاهش ریسک اعتباری بانک و همچنین کمک به مسئولین اعتباری در تصمیم گیری های اعتباری از سال ۱۳۹۰ راه اندازی شده است. سامانه با توجه به اطلاعات ورودی و رتبه ای که به مشتری اختصاص می دهد یک دید کلی از مشتری در اختیار مسئولین اعتباری قرار می دهد.

برای استفاده از سامانه رتبه بندی داخلی برای هر شعبه یک کلمه عبور و رمز شخصی اختصاص داده می شود. با توجه به این که هر کاربر با ورود اطلاعات و دریافت رتبه از سیستم امکان تغییر اطلاعات را ندارد کاربر ناظر برای سیستم تعریف شده است که امکان تغییر اطلاعات ورودی در سیستم فقط توسط او انجام می شود. مدیریت پارامترها و محدوده های تعریف شده برای هر پارامتر و کل سیستم بر عهده کاربر ادمین می باشد.

در سامانه رتبه بندی داخلی اصلی ترین فیلد برای هر مشتری، شماره مشتری می باشد این شماره یکتا است و قابل تغییر نمی باشد. این شماره با شماره مشتری تعریف شده در سیستم آفرین یکی می باشد. موضوعی که در رتبه بندی شرکتهای دارای زیر مجموعه باید رعایت شود این است که اگر در مواردی رتبه شرکتهای زیر مجموعه توسط سامانه محاسبه می شود باید رتبه شرکت مادر را نیز برای بررسی های بهتر از سامانه بگیریم.

در این سامانه، مشتریان حقیقی و حقوقی به تفکیک مورد ارزیابی قرار می گیرند عناصر مدل رتبه بندی شامل گروههایی به صورت کمی یا کیفی می باشد. هر فیلد یک وزنی دارد که به نمرات همتراز تبدیل شده و با استفاده از میانگین گیری وزنی، یک نمره نهایی بین صفر تا ۱۰۰ برای هر مشتری حاصل می شود، در نهایت با استفاده از این نمرات، مشتری رتبه ای بین A تا E دریافت می نماید. در سامانه بخشی هم برای رتبه پیشنهادی شعبه در نظر گرفته شده است که این رتبه بر اساس شناخت مسئولان شعب از مشتری داده می شود.

برای مشتریان حقوقی بخش اقتصادی مشتری عامل مهمی می باشد و با توجه به بخش اقتصادی که انتخاب می شود پارامترهای اطلاعات تغییر می کند. برای مشتریان حقوقی دو سری اطلاعات کمی و کیفی در نظر گرفته شده است. اطلاعات کیفی با توجه به شناختی که مسئولان اعتباری شعب از وام گیرندگان تسهیلات دارند تکمیل می شود. عوامل کیفی که برای مشتریان با زمینه فعالیت تولیدی و بازرگانی در نظر گرفته شده است طبق جدول زیر می باشد:

عوامل کیفی برای مشتریان تولیدی و بازرگانی	
مشتریان محصولات و خدمات	کیفیت صورت مالی
دسترسی به مواد اولیه	سابقه کاری مرتبط مدیرعامل
سهام بازار	سابقه حضور شرکت در بازار مرتبط
کیفیت مدیریت	سابقه باز پرداخت به بانک کارآفرین
چک برگشتی	فیلد سابقه کیفیت با سایر بانکها

در بخش اطلاعات کمی کلیه پارامترهای صورتهای مالی دو سال آخر مشتری وارد می شود. ۱۲ نسبت مالی برای تحلیل و بررسی صورتهای مالی در نظر گرفته شده است. هر نسبت به بسیار ضعیف، ضعیف، متوسط، خوب و بسیار خوب تقسیم بندی شده است.

عوامل کمی	
نسبت جاری	نسبت آنی
بازدهی دارایی	بازدهی حقوق صاحبان سهام
پوشش هزینه بهره	اهرم مالی
حاشیه سود خالص	حاشیه سود ناخالص
بازدهی اسناد دریافتی	بازدهی اسناد پرداختی
جریان نقد به بدهی جاری	جریان نقد به کل بدهی

از آنجاییکه وضعیت اعتباری ممکن است تغییر نماید، بنابراین هر بار که مشتری تقاضای جدیدی را درخواست می نماید و یا شرایطی از مصوبه اعتباری تغییر می کند این گزارشگیری مجدداً باید انجام شود. مگر آنکه از زمان آخرین استعلام کمتر از ۶ ماه گذشته باشد. در سامانه رتبه بندی داخلی برای مشتریان حقیقی اطلاعات شخصی، اطلاعات مالی، اطلاعات وثایق، اطلاعات تسهیلاتی مشتری بخشهایی است که در نظر گرفته شده است.

عوامل شخصی، مالی و تسهیلاتی	
تعداد افراد تحت تکلف	وضعیت تاهل
سن مشتری	وضعیت مسکن
تعداد سالهای اشتغال	وضعیت شغل
شهرت	کل سالهای اشتغال
سابقه کیفیت اعتباری با بانک کارآفرین	کیفیت ضامن
چک برگشتی	سابقه کیفیت اعتباری با سایر بانکها
مبلغ بدهی به سیستم بانکی	درآمد مشتری در دوره وام
داراییهای مشتری	گردش حساب

رتبه مشتریان در زمان تجدید، توسعه یا هر تغییر قابل توجه در تسهیلات اعتباری مشتری می‌بایست بازنگری شود. در شرایط نرمال بازنگری رتبه‌ها حداقل می‌بایست طبق جدول ذیل انجام شود:

رتبه ریسک اعتباری	فواصل نیاز برای بازبینی
A	سالانه
B	سالانه
C	۶ ماه یکبار
D	۶ ماه یکبار
E	۳ ماه یکبار

سیستم رتبه بندی باید دائما وضعیت ریسک اعتباری مشتریان را بصورت دقیق منعکس نماید. هر حادثه تأثیر گذار بر وضعیت ریسکی مشتری می‌بایست مورد بررسی قرار گیرد و در صورت نیاز رتبه مشتری تغییر نماید. در ادامه لیستی از حوادث مؤثر در تغییر رتبه اعتباری مشتری ارائه شده است:

✓ تغییر در مالکیت، کنترل و ساختار حقوقی

✓ تغییر در مدیریت (بازنشستگی، استعفا، پرسنل اصلی)

- ✓ خراب شدن وضعیت مالی و تجاری شرکت شامل شرکتهای زیر مجموعه و شرکت مادر
- ✓ ایجاد تنوع در فعالیتهای آنها
- ✓ اثرات خارجی بر صنعت (کاهش تعرفه ها، تغییر مقررات و شرایط محیطی)
- ✓ حوادث طبیعی (سیل، زلزله و ...) که بر فعالیت شرکت تاثیر می گذارند.
- ✓ تغییر نرخ ارز و نرخ بهره که می تواند استراتژی عملیاتی شرکت را در آینده تحت تاثیر قرار دهد.
- ✓ خدشه دار شدن شهرت شرکت یا روسای آن
- ✓ عدم پایداری به شرایط و مقررات بانک (شامل ذخیره سازی اطلاعات مالی)
- ✓ قصور در ایفای تعهدات مالی در مقابل بانک و سایر موسسات اعتباری
- ✓ تغییر در مقر اصلی شرکت (ساختمان شرکت، کارگاهها، ...)
- ✓ تغییر پی در پی حسابداران، حسابرسان یا مشاوران حرفه ای کلیدی
- ✓ دیدگاه منفی نهاد های قانونی و اعتباری (صندوق توسعه اسلامی، بانک جهانی، سایر بانک ها، ...)
- ✓ هر حادثه موثر بر وضعیت مالی شرکت

روش ارزیابی مدل رتبه بندی بانک می بایست با رهنمودهای بانک مرکزی و نقطه نظرات مدیران ارشد از حیث هزینه و فایده منطبق باشد. بانک می بایست به شیوه ای مناسب مستندات مدل را ذخیره نماید. بانک فقط به صورت دوره ای و پس از بازنگری توسط مدیریت ریسک و تأیید کمیته ریسک می تواند مدل را تغییر دهد.

۶-۱۱- روش های کاهش ریسک اعتباری

یکی از راههای کاهش ریسک اعتباری دریافت وثیقه با توجه به درجه ریسک و نقدشوندگی آن

می باشد. انواع وثایق با توجه به درجه ریسک به سه گروه تقسیم می شوند:

- ✓ وثائق درجه ۱: شامل سپرده سرمایه گذاری، و گواهی سپرده صادره توسط بانک کارآفرین، اوراق مشارکت دولتی، گواهی سپرده بی نام صادره توسط سایر بانکها (با انعکاس مراتب اعطای تسهیلات به بانک های

ذیربط)، ضمانت نامه های بانک های داخلی (با تأیید مدیریت اعتبارات) و ضمانتنامه های بانکی خارجی (با تأیید مدیریت امور بین الملل) می باشد.

✓ وثائق درجه ۲: شامل املاک مسکونی ششدانگ و سهل البیع و سهام پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار (قابل معامله در تابلوی اصلی تالار بورس) می باشد.

✓ وثائق درجه ۳: شامل اموال منقول (قبوض انبارهای عمومی و کالای زیر کلید با تأیید مدیریت امور اعتبارات)، و قرارداد های لازم الاجرا، سفته، چکها و اسناد وصولی می باشد.

۱۲-۶ - میزان سرمایه لازم برای پوشش ریسک اعتباری بر اساس بازل ۲

1396/12/30				نوع دارایی
سرمایه اختصاص یافته بر اساس بازل ۲	میزان ریسک	ضریب ریسک	دارایی ها و تعهدات	
میلیون ریال	میلیون ریال	درصد	میلیون ریال	
10,589	132,357	20	661,785	اوراق مشارکت غیردولتی
124,806	1,560,072	20	7,800,360	مطالبات از بانک ها و موسسات
628,264	7,853,296	100	7,853,296	ضمانت نامه ها و تعهدات (با ضریب تعدیل ۲۰ و ۵۰ درصد)
3,892,716	48,658,947	100	48,658,947	ریسک در صورت قصور حقوقی
194,070	2,425,875	100	2,425,875	ریسک در صورت قصور حقیقی (وام بیش از ۵۰۰ میلیون تومان)
144,143	1,801,783	75	2,402,377	ریسک در صورت قصور حقیقی (وام کمتر از ۵۰۰ میلیون تومان)
863,748	10,796,850	150	7,197,900	تسهیلات غیرجاری با کسر وثایق و ذخیره خاص
5,858,334	73,229,180		77,000,540	جمع

۱۳-۶- معیارهای دریافت وثایق برای ارقام در معرض ریسک اعتباری

معیار دریافت وثایق با توجه به رتبه مشتری و اعتبارسنجی مشتری صورت می‌گیرد. هر چه قدر مشتری از نظر اعتباری ریسک کمتری داشته باشد وثایق دریافتی مشتری کمتر و هر چه قدر مشتری از نظر اعتباری ریسک بیشتری را برای بانک داشته باشد وثایق دریافتی از مشتری محکم‌تر با قدرت نقد شوندگی بالاتری خواهد بود. به منظور اطمینان از کفایت پوشش، همه وثایق در معرض ارزیابی دوره ای خواهند بود. تعداد دفعات تجدید ارزیابی وثایق با پیشنهاد و تأیید کمیته ریسک تعیین خواهد شد. دوره بازنگری ممکن است به دلیل پایین آمدن رتبه اعتباری نیز تغییر نماید.

۱۴-۶- سازوکارهای کنترل و پایش ریسک اعتباری

در واقع اهداف اصلی کنترل و نظارت بر ریسک اعتباری به شرح ذیل هستند:

- ✓ حصول اطمینان از این امر که تسهیلات اعطایی مطابق با قراردادهای موجود است
- ✓ بازنگری نحوه بکارگیری و کاربرد وجوه
- ✓ حصول اطمینان از بازپرداخت به موقع و واکنش سریع در صورت عدم بازپرداخت
- ✓ حصول اطمینان از پوشش بدهی مشتری توسط جریان نقدی پیش بینی شده در تسهیلات کلان
- ✓ حصول اطمینان از پوشش کافی وثائق در قبال شرایط جاری وام گیرندگان و تسهیلات غیرجاری
- ✓ شناسایی و طبقه بندی مشکلات بالقوه اعتبارات مساله دار در اسرع وقت
- ✓ شناسایی و گزارش دهی کامل موارد خاص در تصویب اعتبارات به کمیته ریسک

۱۵-۶- نحوه مدیریت تسهیلات غیرجاری و میزان ذخایر مربوط به آنها

کمیته مطالبات غیرجاری مسئول سیاستگذاری، تحلیل آماری تسهیلات غیر جاری و پیگیریهای موردی پرونده های دارای اهمیت میباشد. این کمیته در بانک کارآفرین متشکل از مدیر عامل، معاون

اجرایی، معاون امور بانکی، مدیر اعتبارات، مدیر امور حقوقی، مدیر ریسک، مدیر حسابرسی داخلی، رئیس شعبه مرکزی و رئیس اداره پیگیری و وصول مطالبات معوق می باشد. دبیری جلسات نیز بر عهده رئیس دفتر مشاوران و مطالعات اقتصادی است. جلسات این کمیته هر ماه حداقل یکبار برگزار میگردد.

تبصره ۱: کمیته یاد شده موظف است نتیجه اقدامات انجام شده و روند وصول مطالبات را به صورت ماهانه به بانک مرکزی گزارش نماید.

تبصره ۲: کمیته یاد شده بر فعالیتهای اداره حقوقی (در زمینه وصول مطالبات غیر جاری)، اداره تسهیلات غیر جاری و خدمات موسسات و افراد خارج از موسسه اعتباری نظارت خواهد داشت.

اداره پیگیری و وصول مطالبات غیرجاری باید به محض شناسایی مطالبات غیر جاری، اطلاعات تکمیلی را در مورد مشتری از جمله شناسایی اموال، بررسی وضعیت ضامین وی، وضعیت مالی و سایر فعالیتهای مشتری را جمع آوری و مراتب را به واحدهای ذیربط در بانک کارآفرین ارسال نماید. همچنین این اداره موظف است این اطلاعات را مطابق با مقررات بانک مرکزی (در فرمت های مشخص و موعد مقرر) در اختیار بانک مرکزی قرار دهد. سیاست های کلی و عمومی بانک در خصوص وصول تسهیلات غیر جاری، مستند سازی اقدامات اجرایی انجام شده برای وصول، جزئیات وظایف و مسئولیتهای شعب و هر یک از واحدهای ستادی بر اساس تقدم زمانی، ساز و کار انتخاب مسئول پیگیری و وصول مطالبات غیرجاری در شعب، فرایند و نمودار جریان کار، شرایط توقف یا تسریع اقدامات قانونی بر علیه مشتری بر حسب پرونده، نحوه تنظیم و ارائه پیشنهاد توسط شعب بمنظور تعیین تکلیف/ارایه راهکار جهت وصول تسهیلات غیر جاری تابع "دستورالعمل اجرایی وصول تسهیلات غیر جاری" مصوب در بانک کارآفرین و الحاقیه های بعدی می باشد.

اداره پیگیری و وصل مطالبات غیرجاری موظف است فهرست مشتریان اعتباری را که به دلیل عدم ایفای تعهدات دستگاههای اجرایی (کارفرما) تسهیلات و تعهدات آنان به سرفصل تسهیلات غیر جاری انتقال یافته اند به وزارت امور اقتصاد و دارایی، سازمان مدیریت برنامه ریزی و نظارت، بانک مرکزی ج.ا.ا و دستگاههای اجرایی ذیربط منعکس نماید. تسهیلات از محل وجوه اداره شده مشمول "دستورالعمل اجرایی وصول تسهیلات غیر جاری بانک کارآفرین" یا "آئین نامه وصول مطالبات

سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول بانک مرکزی" نمی باشد و تابع شرایط مندرج در قرارداد منعقدہ فی مابین بانک و واگذارنده وجوه خواهد بود.

مدیریت امور مالی موظف است بمنظور جبران زیان یا خسارت احتمالی ناشی از عدم ایفای تعهدات مشتریان در رابطه با تسهیلات اعطایی آنان نسبت به احتساب ذخیره عمومی و اختصاصی در چارچوب "دستور العمل طبقه بندی دارایی های موسسه اعتباری" اقدام نماید. نحوه و شرایط محاسبه ذخیره عمومی و اختصاصی تابع مقررات بانک مرکزی است.

برای تسهیلات تحت تضمین دولت (طبق تعریف ارایه شده در دستورالعمل طبقه بندی دارایی های موسسات اعتباری مصوب بانک مرکزی) ذخیره اختصاصی در نظر گرفته نمی شود. در راستای محاسبه ذخیره مطالبات غیرجاری مطابق با بخشنامه های بانک کارآفرین هر یک از مدیریت های ذیربط موظف به انجام وظایف زیر هستند:

الف) مدیریت امور مالی

- ✓ محاسبه ذخیره عمومی و اختصاصی مطالبات بر اساس دستورالعمل مربوط و ارسال فهرست مشتریان اعتباری دارای تسهیلات غیر جاری ریالی و ارزی به مدیریت های اعتبارات و حقوقی در پایان هر سال مالی و یا در مقاطع تهیه صورت های مالی
- ✓ اعمال تعدیلات لازم در محاسبه ذخیره مطالبات اختصاصی (خاص) با رعایت مفاد دستورالعمل حاضر و همچنین با توجه به مفاد مصوبه کمیته ریسک

ب) مدیریت اعتبارات

در پایان هر سال مالی و یا در مقاطع تهیه صورت های مالی بمنظور برآورد پوشش هر چه دقیقتر ریسک بانک در خصوص محاسبه ذخیره اختصاصی (خاص) فهرست آن تعداد از مشتریان اعتباری که می بایست علاوه بر رعایت موارد مندرج ملاحظاتی خاص در مورد آنان لحاظ گردد همراه با گزارشات توجیهی را همزمان در دو نسخه تهیه و یک نسخه را به مدیر عامل محترم بانک و نسخه دوم را جهت

بررسی به مدیریت ریسک ارایه می نماید تا متعاقبا در کمیته ریسک جهت اتخاذ تصمیم نهایی مطرح گردد،

ج) مدیریت حقوقی

اظهار نظر در خصوص نتیجه و وضعیت پرونده حقوقی مشتریانی که بر اساس فهرست ارسالی مدیریت امور مالی برای آنها ذخیره اختصاصی (خاص) محاسبه شده است و ارایه آن به مدیریت ریسک،

د) مدیریت ریسک

با توجه به محدودیت زمانی در مقاطع تهیه صورت های مالی می بایست در اسرع وقت نسبت به بررسی گزارش مدیریت های اعتبارات و حقوقی اقدام نموده و گزارش نهایی را جهت اتخاذ تصمیم به کمیته ریسک ارایه نمایند،

ه) کمیته ریسک: با دریافت گزارش مدیریت ریسک، موضوع در اولین جلسه کمیته مذکور مطرح و پس از بررسی های لازم و اتخاذ تصمیم نهایی مراتب جهت اعمال محاسبات مورد نظر به مدیریت امور مالی اعلام میگردد.

۷- ریسک نقدینگی

۱-۷- سیاست ها و خط مشی های مدیریت ریسک نقدینگی

آیین نامه ریسک نقدینگی در جهت مدیریت اثربخش استفاده بهینه از منابع بانک و در راستای تأمین سود ذینفعان در چارچوب سیاست های مرتبط با تسهیلات و سرمایه گذاری هم جهت با ضرورت های قانونی و نظارتی تدوین شده است. این آیین نامه در جهت شناسایی، اندازه گیری، نظارت، کنترل و گزارش دهی ریسک نقدینگی و نرخ سود می باشد.

۲-۷- واحدهای اجرایی ریسک نقدینگی

مدیر ریسک علاوه بر اجرای آیین نامه ریسک نقدینگی وظیفه اندازه گیری و نظارت بر وضعیت ریسک نقدینگی را دارد و مسئول ارائه گزارشات ادواری ریسک نقدینگی به مدیریت ارشد بانک می باشد. این کار با همکاری مدیریت مالی و به کمک سیستم های اطلاعاتی بانک انجام می شود.

مدیریت مالی همراه با مدیریت ریسک به طور مشترک مسئول اجرای آیین نامه ریسک نقدینگی و نظارت بر ریسک نقدینگی بوده و موظف به ارائه گزارشات به هنگام به مدیریت ارشد بانک می باشد.

کمیته داری و بدهی (ALCO) مسئول بررسی تجزیه و تحلیل ساختار دارایی ها و بدهی های بانک به منظور افزایش سود آوری همراه با کنترل و مهار ریسک های نقدینگی، بازار و اعتباری بوده و متشکل از مدیر عامل و معاونین و مدیران ارشد بانک می باشد.

کمیته مدیریت ریسک (RMC) متشکل از مدیر عامل، معاونین و مدیران ارشد است که بر فعالیتهای مدیریت ریسک بانک نظارت دارند و مسئولیت مدیریت کلان همه ریسک های بانکی و بررسی و پیشنهاد سیاست های مدیریت ریسک و حدود پذیرش ریسک و حصول اطمینان از در دسترس بودن زیرساختها، منابع و سیستم های مورد نیاز مدیریت را به عهده دارد. کمیته ریسک همراه با کمیته دارایی - بدهی به طور مشترک و مکمل مسئولیت نظارت بر اجرای آیین نامه ریسک نقدینگی را به عهده دارند.

هیأت مدیره دارای مسئولیت نظارت، بازبینی و تصویب دوره ای آیین نامه نقدینگی است.

ترکیب، میزان و سررسید سپرده ها و نقاط تمرکز آن

میلیارد ریال

۱۳۹۶/۱۲/۲۹	۱۳۹۵/۱۲/۲۹	سپرده‌های سرمایه‌گذاری به تفکیک سررسید
۴۲۳۳۹	۴۲۰۴۱	کمتر از یک ماه
۷۶۹۲	۵۶۲۰	از یک ماه تا سه ماه
۲۹۵۶۵	۳۲۹۲	از سه تا شش ماه
۴۹۳۰۳	۴۹۲۱۳	۶ ماه تا ۱ سال
۱۱۴	۳۰۹۷	بیش از یک سال
۱۲۸۹۱۴	۱۰۳۲۶۳	جمع کل

میلیارد ریال

درصد تغییرات	۱۳۹۶/۱۲/۲۹	۱۳۹۵/۱۲/۳۰	سپرده ها به تفکیک ارزی و ریالی
	۱۶۳۰	۸۱۴	سپرده های ارزی
	۱۳۱۶۲۵	۱۰۵۴۳۶	سپرده های ریالی
	۱۳۳۲۵۶	۱۰۶۲۵۰	جمع

میلیارد ریال

درصد تغییرات	۱۳۹۶/۱۲/۲۹	۱۳۹۵/۱۲/۳۰	سپرده ها به تفکیک نوع
	۴۳۸۱	۲۹۸۵	سپرده قرض الحسنه
	۴۰۶۵۲	۴۰۸۳۶	سپرده کوتاه مدت
	۴۸۶۹۲	۶۲۳۹۲	سپرده بلند مدت
	۳۹۵۶۸	۳۶	گواهی سپرده
	۱۳۳۲۵۶	۱۰۶۲۵۰	جمع

ترکیب میزان و سررسید تسهیلات و سایر دارایی ها دارایی های با درجه

نقدشوندگی بالا

شرح (میلیارد ریال)	کمتر از هفت روز	تا یک ماه	۱ تا ۳ ماه
موجودی های نقد	۹۱۱	۰	
مطالبات از بانک مرکزی	۱۱۴۴	۴۷۷۷	۸۹۲
مطالبات از بانک ها و مؤسسات اعتباری	۱۳۳۴۹	۰	۰
اوراق مشارکت و سایر اوراق مشابه	۲۱۳۹	۰	۰
سرمایه گذاری ها و مشارکت ها	۰	۰	۴۰۲
تسهیلات اعطایی	۴۹۴۴	۴۱۴۸۶	۵۲۹۶۱
حساب های دریافتی	۲۲۴۴	۰	۰
دارایی های ثابت	۰	۰	۰
سایر دارایی ها	۰	۰	۰
جمع دارایی ها	۲۴۷۳۲	۴۶۳۶۳	۵۴۲۵۵

نسبتهای نقدینگی	۱۳۹۶/۱۲/۲۹	۱۳۹۵/۱۲/۳۰
دارایی نقد به کل دارایی ها	٪۸,۱	٪۳
دارایی نقد به کل سپرده ها	٪۸,۵	٪۳
دارایی نقد به سپرده های دیداری	٪۲۶,۴	٪۴
تسهیلات مشتریان به سپرده مشتریان ۲ (با کسر سپرده قانونی)	٪۹۲,۸	٪۱۰,۱
کل تسهیلات به کل سپرده ها ۲ (با کسر سپرده قانونی)	٪۹۶,۲	٪۸۹
سپرده دیداری به کل سپرده ها	٪۳۱,۸	٪۸۹
کل تسهیلات به سپرده مدتدار (کوتاه مدت و بلند مدت)	٪۹۲,۸	٪۹۶
دایی های نقد به اعتبارات اسنادی دیداری (زیر خط ترانزنامه)	٪۲۱۱,۵	٪۵۲
دارایی نقد به اقلام زیر خط (اعتبارات اسنادی و ضمانت نامه)	٪۲۹,۲	٪۱۳۳

۵-۷- میزان ورودی ها و تعهدات ریالی در دوره آتی

شرح (میلیارد ریال)	کمتر از هفت روز	کمتر از یک ماه	۱ تا ۳ ماه
بدهی به بانکها و موسسات داخلی و خارجی	۱۴۲۱	۰	۰
سپردههای دیداری	۳۹۰۰	۰	
سپردههای سرمایه‌گذاری	۱۰۴۰	۴۱۱۹۹	۷۶۹۲
تسهیلات کوتاه‌مدت دریافتی از بانک مرکزی	۰	۰	۰
حساب‌های پرداختی	۸۲۹	۱۵۰۸	۲۱۰۶
سایر سپرده‌ها و ذخایر	۸۰۴	۳۸۷	۹۶۸
حقوق صاحبان سهام			
جمع بدهی‌ها و حقوق صاحبان سهام	۷۹۹۴	۴۳۰۹۴	۱۰۷۶۶

۶-۷- میزان ورودی ها و تعهدات به ارزشهای عمده در دوره آتی

تعهدات مشتریان (معادل دلار)	تا یک ماه	یک تا سه ماه	سه تا شش ماه
تعهد مشتری بابت اعتبار اسنادی دیداری	۴۹۳۴۲	۰	۰
تعهد مشتری بابت اعتبار اسنادی مدت‌دار	۲۹۷۸۴۸	۱۰۰۶۴۹۷	۱۲۹۸۵۳۱
تعهد مشتری بابت اعتبار اسنادی ریفایننس	۰	۰	۰
جمع تعهدات ارزی (معادل دلاری)	۳۴۷۱۹۰	۱۰۰۶۴۹۷	۱۲۹۸۵۳۱

تعهدات به ارزشهای مختلف	تا یک ماه	یک تا سه ماه	سه تا شش ماه
یوان چین	۸۶۶۱	۴۸۳۴۱۴	۲۷۴۳۶۵
یورو	۲۸۹۱۶۵	۵۲۳۰۸۲	۹۶۴۴۶۴
روپیه	۴۹۳۶۱	۰	۰
وون کره	۰	۰	۲۸۵۵۵
لیبر ترکیه	۰	۰	۳۱۱۴۶

۷-۷- برنامه تداوم فعالیت

به منظور ایجاد ثبات بانکی، ارزیابی توانایی بانک‌ها در مقابله با شوک‌های حادث شده در بازارهای داخلی و جهانی بسیار مهم است. بدین ترتیب نتایج تغییرات حدی در متغیرهای برونزای ترانزنامه‌ای و اقتصاد کلان مورد محاسبه و ارزیابی قرار می‌گیرد.

همچنین تحلیل سناریو از طریق طراحی سناریوهای فرضی مبتنی بر تغییر شرایط اقتصاد کلان و تأثیر آن بر ترانزنامه بانک انجام می‌گیرد که شامل ساختن سناریوهایی از تغییرات نرخ سود و سایر متغیرهاست. این تحلیل اثرات این تغییرات بر درآمد بانک و شکاف نقدینگی را نشان می‌دهد. این گزارش به صورت فصلی توسط واحد ریسک تهیه می‌شود.

۷-۸- مقابله با بحران

با توجه به اینکه ریسک نقدینگی به عنوان یک ریسک پیامدی^۱ در بانک‌ها مد نظر است، سعی شده است که مشابه با استفاده از معیار سرمایه پایه که برای سایر ریسک‌ها به عنوان یک ضربه‌گیر برای بانک عمل می‌کند به تعریف بافر نقدینگی (liquidity buffer) برای پوشش این ریسک در بانک کارآفرین پردازیم. در این مورد محاسبه بافر نقدینگی با استفاده از مدل‌های نقدینگی در معرض خطر LaR که در ادامه توضیح داده شده است، برای میزان نقدینگی مورد نیاز بانک در دو حالت بحران و عادی استخراج شده است.

پس از طراحی سیستم سه مرحله‌ای پایش وضعیت نقدینگی در بانک کارآفرین، در سال ۱۳۹۶ پایش وضعیت ریسک نقدینگی بانک با وجود شوک‌های ناشی از افزایش ورشکستگی موسسات مالی غیرمجاز، افزایش شدید نرخ بازدهی اوراق بازار بدهی و کنترل پایه پولی توسط بانک مرکزی، طبق رهنمودهای کمیته بازل پیگیری شد. به کارگیری روش‌های متفاوت آزمون تنش و تحلیل سناریو به منظور پایش بین‌جریان‌های نقد آتی در سه سطح به ترتیب: نسبت‌های متعارف نقدینگی، نسبت‌های توصیه شده برای تامین پایدار وجوه در کوتاه و بلند مدت توافقتنامه بال

1 Consequential risk

۳ و پیش‌بینی جریان‌های نقدی ورودی و خروجی مورد پیگیری و پیاده‌سازی قرار گرفته است. محاسبات انجام شده برای نسبت پوشش نقدینگی LCR براساس آخرین محاسبات در بانک کارآفرین نشان می‌دهد که میانگین مقدار این نسبت در سه ماه آخر سال ۹۶ در محدوده ۷۵٪ می‌باشد که اهداف حداقلی بخشنامه الزامات نقدینگی بانک مرکزی به موسسات اعتباری در راستای توافقی‌نامه بال ۳ را در دوره زمانی برنامه‌ریزی شده محقق ساخته است. در ساختار متمرکزی که مورد تأکید مدیران ارشد ریسک بانک بوده است برقراری سیستمی مکانیزه برای هشدار سریع قبل از وقوع بحران نقدینگی بوده است که با توجه به سه سطح ذکر شده برقراری این سیستم در سال مورد نظر مانع از وجود کسری و یا بحران نقدینگی در تمامی سطوح شعب و بانک گردیده است.

با توجه به گستردگی و کاربرد مدل‌های متفاوتی که به عنوان یک سنجه برای ریسک نقدینگی استفاده می‌شود، در بانک کارآفرین علاوه بر سنجه‌های اندازه‌گیری شکاف نقدینگی، محاسبه دیرش (روش مکوالی^۱ و با در نظر گرفتن خاصیت تحدب^۲) و استخراج اندازه ریسک نقدینگی از برخی از رویکردهای نوین مانند سنجه نقدینگی انتظاری آتی نگر^۳ که به عنوان یک ابزار استاندارد برای اندازه‌گیری ریسک نقدینگی است، استفاده می‌شود. در این سنجه همچنین سعی شده است که میزان توانایی بالقوه بانک برای ظرفیت عملیات متوازن سازی تقابلی در ترازنامه بانک^۴ نیز در نظر گرفته شود. استفاده از سنجه LaR (نقدینگی در معرض خطر^۵) نیز به عنوان یک سنجه مکمل برای مقدار جریان وجه در بانک محاسبه شده است. در این الگوریتم تمرکز اصلی بر روش‌های شبیه‌سازی برای حالت بحران و نرمال است که ریسک نقدنشوندگی (illiquidity risk) را برای یک نوع دارایی خاص و در نهایت جریان وجه بانک محاسبه می‌کند. از آنجا که این ریسک هنگامی رخ می‌دهد از آن به عنوان حالت تنش یاد می‌شود بنابراین وضعیت ریسک نقدینگی و شکاف نقدینگی را بدون استفاده از داده‌هایی تاریخی و بر اساس شبیه‌سازی شوک‌های متفاوت در بانک کارآفرین انجام داده‌ایم.

علاوه بر مدل‌های فوق نسبت های نقدینگی ترازنامه به عنوان شاخصی است که برای نشان دادن توانایی بانک در مقابل نیازهای نقدینگی تحت شرایط استرس مورد استفاده قرار می‌گیرد. این نسبت ها همچنین به عنوان پایه ای برای سیستم اعمال محدودیت ریسک نقدینگی است.

1 Macaulay method

2 convexity

3 Expected Future Liquidity measurement

4 Counterbalancing capacity

5 liquidity-at-risk

۱۰-۷ - سازو کارهای کنترل و پایش ریسک نقدینگی

پس از محاسبه اندازه ریسک نقدینگی در دوره‌های متفاوت مورد نظر (روزانه، هفتگی، ماهانه و سه ماهه) به سایر مدیریت‌های ذیربط مانند مالی و اعتبارات و فناوری اطلاعات به پایش ریسک‌های نقدینگی در دو سطح متفاوت به شکل زیر انجام می‌گیرد.

✓ در سطح خرد: شامل شعب، خزانه، حساب‌های واسط بانک در بانک مرکزی که شامل تمام سیستم‌ها و نظام‌های پرداخت مانند الکترونیکی مانند شتاب، ساتنا، چکاوک و شاپرک می‌شود.

✓ در سطح مدیریت دارایی و بدهی (ALM) که عموماً در گزارشات با دوره‌های میان مدت مورد پایش قرار می‌گیرد وضعیت نقدینگی بانک با استفاده از صورت‌های مالی بر اساس شرکت اصلی و در صورت نیاز بر صورت‌های مالی تلفیقی خواهیم پرداخت. در این سطح علاوه بر استفاده از نسبت‌های نقدینگی محاسبه شده براساس مدل‌های پیشرفته‌ایی مانند CAMELS روش‌هایی مانند موسسه مودیز و S&P برای پایش این نسبت‌ها و پویایی و ارتباط آنها با همدیگر مدنظر قرار می‌گیرد.

۱۱-۷ - کفایت سرمایه و ارزیابی مقاومت بانک در مقابل بحران

برای ارزیابی مقاومت بانک در مقابل ریسک‌های موجود، محاسبه پوشش سرمایه مناسب در سناریوهای متفاوت از روش آزمون تنش برای ارزیابی زیان بانک در شرایط بحرانی استفاده شده است. یکی از مولفه‌های مورد بررسی که توسط کمیته بال و بانک تسویه بین الملل برای بانکها توصیه شده است، میزان تاثیرپذیری سودآوری بانک ناشی از تغییرات نکل، نرخ بهره و... می باشد. در بررسی میزان سودآوری براساس توافقنامه‌های احتیاطی بین‌المللی ارزیابی درآمد در معرض خطر بانک م.ورد تاکید است. درآمد در معرض خطر عبارت است از حداکثر کاهش درآمدهای مورد انتظار با سطح اطمینان معین ۹۹٪، که در صورت تغییرات سایر متغیرهای درونزا اتفاق می افتد. این سنج، هیات مدیره و مدیریت ارشد را از میزان درآمد در معرض ریسک آگاه می‌کند. نتایج بدست آمده از مدل‌های کمی اقتصادی در این روش با بررسی اثر شوک‌های اقتصادی بر سبد اعتباری بانک به محاسبه سود و زیان و وضعیت کفایت سرمایه بانک پرداخته است. با در نظر گرفتن سناریوهای متفاوت بدبینانه برای سال ۹۵، نتایج بدست آمده نشان می‌دهد که در حالت بدبینانه در بانک کارآفرین در دوره مورد نظر با در نظر گرفتن شوک‌های داخلی در بانک

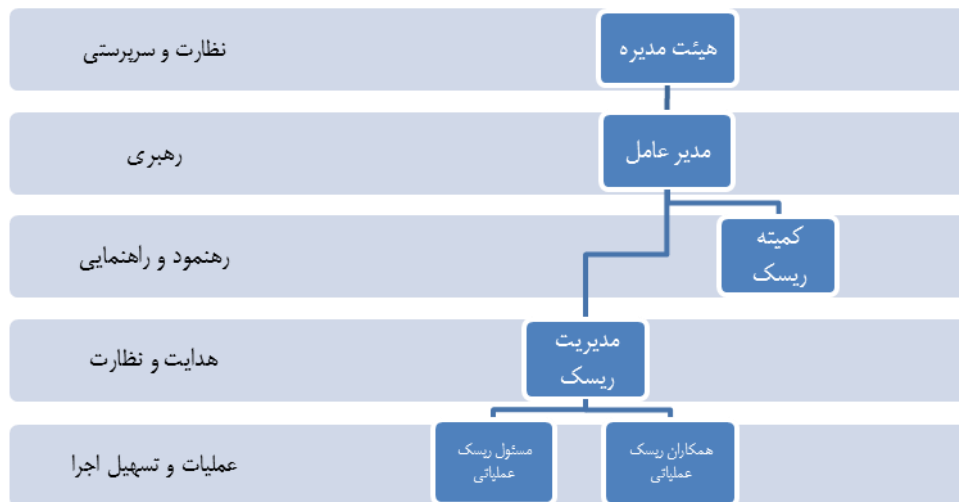
مانند افزایش نکول و تغییرات نرخ بهره همچنان سود خالص بانک در ناحیه مثبت و بیش از ۱۰ درصد از سرمایه
نوع اول می‌باشد. بنابراین سپر سرمایه‌ای موجود برای بانک به نوعی پوشش مناسبی برای لحاظ نمودن هر دو نوع
سپر سرمایه‌ای احتیاطی (Capital conservation buffer) و چرخه‌ای (Countercyclical buffer) می‌-
باشد.

۸- ریسک عملیاتی

۸-۱ برنامه تداوم فعالیت

بانک کارآفرین ریسک عملیاتی را مطابق پیمان بازل، به عنوان ریسک زیان ناشی از فرآیندهای داخلی، افراد و سیستم‌های ناقص یا نادرست یا ناشی از رویدادهای خارجی، تعریف می‌کند.

ساختار سازمانی مناسب برای پیاده سازی و نظارت بر حسن اجرای وظایف و عملکرد روزانه مرتبط با مدیریت ریسک عملیاتی در نمودار زیر نشان داده شده است:

هیئت مدیره مسئولیت پایه گذاری چارچوب مدیریت ریسک عملیاتی در سطح بانک، تصویب استراتژی، آئین نامه، حدود و آستانه های مرتبط با ریسک عملیاتی و هرگونه تغییرات، اصلاحات و تجدید نظر در آنها را بر عهده دارد. کمیته مدیریت ریسک مسئول بررسی و بازنگری چارچوب مدیریت ریسک عملیاتی به همراه آئین نامه، استراتژی و برنامه استمرار عملیات در بانک، و همچنین حصول اطمینان از پشتیبانی و نظارت بر حسن اجرای چارچوب مدیریت ریسک عملیاتی می باشد.

واحد مدیریت ریسک مسئولیتهای ذیل را بر عهده دارد: گسترش فرهنگ آگاهی درباره ریسک در سطح کل بانک، فراهم سازی فرآیند رهبری، نظارت، هدایت و تعیین مسیر برای پیاده سازی مدیریت ریسک عملیاتی، تهیه و پیشنهاد آئین نامه و استراتژی ریسک عملیاتی، اطمینان حاصل نمودن از اینکه کلیه سیاست ها و فرآیندهای مدیریت ریسک عملیاتی برای کلیه واحدها و مدیریت های بانک مستندسازی شده اند و به طور صحیح توسط مدیران ارشد پیاده سازی و نظارت می شوند.

بانک کارآفرین برای حصول اطمینان از تداوم فعالیت‌های حیاتی و مهم خود و به منظور کاهش ریسک، حفظ درآمدها و کسب اعتماد بازار و مشتریان برنامه جامع تداوم فعالیت را اجرا و پیاده سازی می‌نماید. بر این اساس داده‌های مهم به صورت کاغذی و الکترونیکی پشتیبان‌گیری شده و در محل‌های تعریف شده نگهداری می‌شوند. سیستم‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری بانک به صورت مداوم در حال به روز رسانی برای افزایش امنیت هستند. ساختمان‌های بانک برای مقابله با حوادث غیرمترقبه طبیعی ایمن‌سازی شده‌اند. راه‌های ارتباطی مختلف با مشتریان و ذینفعان تعریف شده است. با ایجاد فرآیندها و زیرساخت‌های مناسب امکان گزارش دهی پیوسته به نهادهای ناظر فراهم شده است.

۸-۲- تدابیر پیش‌گیرانه از وقوع خطاهای عمدی و سهوی انسانی

بانک کارآفرین تلاش می‌کند برای پیش‌گیری از وقوع خطاهای انسانی تدابیر زیر را مد نظر قرار دهد.

- ✓ ادبیات رایج ریسک می‌بایست در کلیه مراحل فرآیند مدیریت ریسک عملیاتی از جمله شناسایی، ارزیابی، سنجش، نظارت، کنترل و کاهش ریسک، و همچنین در کلیه اجزای مدل پیاده سازی ریسک عملیاتی بکار گرفته شود.
- ✓ فرهنگ مدیریت ریسک می‌بایست از طریق آگاهی رسانی، آموزش مستمر، نهادینه کردن اهداف مرتبط با ریسک عملیاتی و تصدیق اجرای فرآیندهای مربوطه ارتقاء یابد.
- ✓ یک مدل و چارچوب از مدیریت ریسک عملیاتی که در تعامل با قوانین بانک مرکزی و همچنین بهترین تجارب موجود در صنعت بانکداری می‌باشد، می‌بایست بکار گرفته و پیاده سازی شود.
- ✓ تمامی محصولات، فرآیندها، فعالیت‌ها و سیستم‌های جدید بانک می‌بایست قبل از پیاده سازی و بکارگیری، از نقطه نظر مدیریت ریسک عملیاتی مورد بررسی قرار گیرند.

گزارش‌های مربوط به مدیریت ریسک عملیاتی می‌بایست برای مدیران ارشد ذیربط تهیه شود. این گزارش‌ها می‌بایست شامل رخدادهای منجر شده به زیان، تحلیل شاخص‌های کلیدی ریسک و نتیجه برگزاری جلسات خود ارزیابی ریسک و کنترل با مدیریت‌ها و واحدهای ذیربط باشد.

۸-۳- تمهیدات مقابله با بحران

بانک آئین نامه اعلان هشدار را تهیه و اجرایی نموده است، که بر اساس آن همه کارمندان بانک از طرق مختلف می‌توانند هشدارهای لازم را در اسرع وقت به مدیران ارشد بانک اعلان نمایند. از طرفی فعالیت‌های دارای اولویت،

مسئولین آنها، روش‌های بازگشت به حالت نرمال و روش‌های جایگزین برای ارائه خدمات اصلی به مشتریان تا بازگشت به حالت نرمال مشخص شده‌اند. راه‌حل جایگزین در صورت بروز خسارت به ساختمان‌های اصلی، از بین رفتن اطلاعات حیاتی و در دسترس نبودن شرکت‌های خدمات دهنده تعریف شده است.

۸-۴ - روش سنجش ریسک عملیاتی

بانک کارآفرین جهت اندازه‌گیری ریسک عملیاتی، مطابق با پیمان بازل، با استفاده از مدل‌های شاخص پایه و استاندارد اقدام به برآورد ارزش در معرض خطر ریسک عملیاتی نموده است. همچنین، بانک کارآفرین برای اطمینان از محاسبه دقیق ریسک عملیاتی به محاسبه سرمایه در معرض خطر بر اساس مدل پیشرفته نیز اقدام می‌نماید، روش پیشرفته مورد استفاده در بانک کارآفرین بر اساس روش توزیع زیان می‌باشد که برای افزایش دقت در شرایط کمبود داده‌ها بهبود یافته است. به پیوست خلاصه روش محاسبه پیشرفته مورد استفاده بانک کارآفرین ارائه شده است.

فرایند خود ارزیابی ریسکها و کنترلها ابزاری است در دست مدیریت، به منظور شناسایی و ارزیابی ریسک‌های عملیاتی در تمامی فرآیندها، محصولات و سیستم‌ها تا به وسیله آن نقاط آسیب‌پذیر و همچنین کنترل‌های ضعیف شناسایی گردد. این فرآیند به طور کلی شامل کارگاهها و جلسات حضوری می‌باشد تا نقاط ضعف و قوت کنترل‌ها در آن مشخص شوند. نتیجه به دست آمده از جلسات یاد شده می‌تواند به طرق مختلف برای ارتقای کنترل‌ها به کار آید. برخی از نتایج به دست آمده شامل برنامه‌های بهبود است که مسائل مربوط به کنترل‌ها، تخصیص منابع مورد نیاز به حیطه‌های پر ریسک و همچنین رتبه‌بندی انواع موارد مختلف در معرض ریسک عملیاتی را مورد توجه قرار میدهد.

شاخص‌های کلیدی ریسک در حقیقت همانند سیگنال‌هایی از یک ریسک که در حال افزایش است می‌باشند، که در آینده منجر به وقوع ضرر و زیان می‌شوند. جمع‌آوری داده‌ها، نظارت، تحلیل نمودن این شاخص‌ها، از پیش شرط‌ها و پیش‌زمینه‌های اصلی پیاده‌سازی یک چارچوب توانمند مدیریت ریسک عملیاتی است. اهمیت اصلی این شاخص‌ها به ارتباط آنها با فعالیتهای جاری بانک، فرآیندهای مرتبط با تکنولوژی و فرآیندهای مرتبط با ریسک عملیاتی می‌باشد. بنابراین یکی از اهداف اصلی بانک کارآفرین توسعه شاخص‌های کلیدی ریسک برای ریسک‌های اصلی و اساسی بانک است تا نسبت به بررسی و نظارت بر این شاخص‌ها بر اساس حد و آستانه‌های تعریف شده اقدام لازم صورت پذیرد.

۸-۵- میزان سرمایه لازم برای پوشش ریسک عملیاتی

میزان سرمایه لازم برای پوشش ریسک عملیاتی مطابق چارچوب بازل مطابق جدول زیر می باشد.

روش	میلیون ریال
شاخص پایه	3'268'924
استاندارد	3'797'989

۸-۶- سازوکارهای کنترل و پایش ریسک عملیاتی

به منظور شناسایی و ارزیابی ریسک عملیاتی، بانک فرآیند "خودارزیابی ریسک و کنترل" را به صورت جامع

و کامل پیاده سازی می نماید. این فرآیند می بایست از نتایج و داده های جمع آوری شده مرتبط با ضرر و زیان

اتفاق افتاده در طول فعالیت های روزانه و همچنین روند تغییرات شاخص های کلیدی ریسک استفاده نماید.

همچنین در بانک کارآفرین رویدادهای مرتبط با زیان عملیاتی در کل بانک جمع آوری می شوند تا ارزیابی بهتری از ریسک پذیری و محاسبه دقیقتری از هزینه سرمایه بانک حاصل شود.

فرآیند کنترل ریسک، برای هر حیطه از فعالیت های بانک، از طریق همکاری با واحد یا مدیریت های ذی ربط و همچنین همکاران ریسک مورد تقویت و بهبود قرار می گیرد. همچنین ابزارهای کنترل و سنجش ریسک به منظور شناسایی هرچه بهتر ریسک ها، اصلاح، بازنگری و تقویت می شوند. فعالیت های مرتبط با کنترل ریسک به منظور رسیدگی به ریسک هایی که در طول جلسات خود ارزیابی ریسک و کنترل شناسایی شده اند حیاتی و ضروری می-باشند.

برای ریسک های شناسایی شده توسط بانک، بانک می بایست تصمیم بگیرد که ریسک های شناسایی شده را بپذیرد و یا توسط ابزارهای کنترلی، آن ها را کنترل و کاهش دهد. بانک گزینه های مختلفی را به منظور کنترل و یا کاهش انواع ریسک در مقابل دارد: ۱) عدم پذیرش ریسک (از طریق اجتناب از بعضی استراتژی های کسب و کار یا گروهی از مشتریان)، ۲) پذیرش و حفظ ریسک، و در عین حال تعریف ابزارهای کنترل داخلی کاهش ریسک و تامین مالی ریسک از طریق قیمت گذاری، ذخیره گیری و سرمایه. ۳) پذیرش ریسک و انتقال تمام یا قسمتی از آن به اشخاص دیگر. برای آن دسته از ریسک ها که قابل کنترل و یا کاهش نمی باشند بانک می بایست از پوشش های بیمه ای به منظور کاهش و انتقال تمام یا قسمتی از ریسک استفاده کند.

۹- ریسک بازار

سیاست‌ها و رویه‌های مدیریت ریسک بازار -۱-۹

برای ارزیابی ریسک بازار در بانک کارآفرین از روش‌های متداولی که در حال حاضر مورد تایید آخرین نسخه قوانین بین‌المللی بال ۲ و ۳ است، استفاده می‌کنیم. بدین منظور و در مرحله اول باید به

ارزیابی ارزش در معرض خطر دارایی‌هایی که دچار نوسان قیمتی می‌شوند پردازیم. منظور از ارزش در معرض خطر برای موقعیت خرید، زیان بالقوه^۱ در ارزش یک دارایی ریسکی و یا سبد دارایی را روی دوره زمانی خاص در سطح اطمینان مشخص است. با توجه به نوع سبد سرمایه‌گذاری بانک دارایی‌هایی که دچار نوسانات قیمتی روزانه می‌شوند شامل دو گروه سبد سهام سریع‌ال معامله در بازار بورس تهران و موقعیت باز ارزی^۲ (NOP) سبد ارزی بانک می‌باشد. در این بخش با توجه به عدم وجود قیمت برای سهام شرکت‌های غیر بورسی و نوع نگاه بانک برای دارایی‌های سرمایه‌گذاری شده بلند مدت ریسک بازار این دو گروه محاسبه نشده‌اند.

در واحد مدیریت ریسک بانک کارآفرین برای ارتقای دقت و کفایت مدل‌های استفاده شده با رتبه‌بندی مدل‌های ارزش در معرض خطر VaR، به‌عنوان یک ابزار مهم ارزیابی عملکرد مدل‌ها به روزرسانی می‌شود. روش رتبه‌بندی استفاده شده با لحاظ کردن اندازه تنبیهی برای مدل‌های ارزش در معرض خطر به مدیران ریسک این اجازه را می‌دهد که هزینه ریسک و تخصیص سرمایه را به گونه‌ای موثر تفسیر کنند.

۹-۲- روش سنجش ریسک بازار

طیف وسیعی از مدل‌های ارزیابی ارزش در معرض خطر برای محاسبه ریسک بازار سبد دارایی بانک‌های وجود دارد. نکته‌ای حائز اهمیت در تمامی این روش‌ها این است که بانک‌ها علاوه بر دقت در تخمین مدل‌های ارزیابی ریسک بازار به بهینه بودن آن بسیار اهمیت می‌دهند. در عمل پیش‌بینی مدل‌های ارزش در معرض خطر بدلیل برخی از خواص ناشی از غیراستاندارد بودن ویژگی آماری سری زمانی بازدهی با خطا مواجه می‌شود. همانطور که در تحقیقات معتبر نیز اشاره شد، بازدهی‌ها در بازارهای مالی دارای خاصیت (i.i.d) و توزیع نرمال نیستند.

^۱ Potential loss

^۲ Net Open Positions

در این گزارش برای محاسبه ارزش در معرض خطر سبد سرمایه‌گذاری بانک که فقط شامل سهام می‌باشد از روش‌های پارامتریک استفاده شده است، در این مدل‌ها از اطلاعات روزانه قیمت بسته شدن نمادها در انتهای روز بهره‌برده‌ایم. نتایج بدست آمده از روش پارامتریک استفاده شده برای مقدار ارزش در معرض خطر سبد سرمایه‌گذاری بانک در بازار سهام در سطح اطمینان ۹۹٪ در ادامه آمده است.

۳-۹- میزان ارقام در معرض ریسک بازار به تفکیک سهام و ارز

میزان کل ارزش سبد سرمایه‌گذاری بانک کارآفرین در دارایی‌های سریع‌المعامله به قیمت روز در تاریخ ۲۸ اسفند ۱۳۹۵ به مبلغ بیش از ۱۱۰۲ میلیارد ریال بوده است که فقط ۸۰۴ میلیارد ریال آن در سهام سرمایه‌گذاری گردیده و بقیه آن در اوراق خزانه اسلامی منتشر شده توسط دولت ج.ا. سرمایه‌گذاری شده است که از نظر قیمتی تقریباً بدون ریسک فرض شده است. بنابراین برای محاسبه ارزش در معرض خطر سبد سرمایه‌گذاری بانک که فقط شامل سهام می‌باشد از روش‌های پارامتریک استفاده شده است، در این مدل‌ها از اطلاعات روزانه قیمت بسته شدن نمادها در انتهای روز بهره‌برده‌ایم. نتایج بدست آمده از روش پارامتریک استفاده شده برای مقدار ارزش در معرض خطر سبد سرمایه‌گذاری بانک در بازار سهام در سطح اطمینان بیش از ۹۹٪ در جدول زیر آمده است.

۱۳۹۶		۱۳۹۵		نوع سرمایه‌گذاری
تاثیر در سود و زیان	تغییر احتمالی در قیمت بازار	تاثیر در سود و زیان	تغییر احتمالی در قیمت بازار	
میلیون ریال	درصد	میلیون ریال	درصد	
		35215	(-4.38, 4.38)	سرمایه‌گذاری در سهام سریع‌المعامله

در شرکت اصلی و گروه مالی بانک کار آفرین ذخیره و نگاه‌داری ارز با توجه به تقاضای مشتریان و صرفاً برای معاملات ارزی نظیر اعتبارات اسنادی و برآوات ارزی و ... می‌باشد. به عبارت دیگر سیاست‌های و خط مشی موجود مدیران بین‌الملل این بانک را از معاملات سوداگرانه برحذر داشته است، به همین دلیل فقط از مدل استاندارد برای محاسبه کفایت سرمایه استفاده شده است. با توجه به روش پارامتریک استفاده شده میزان تغییر احتمالی نرخ ارز و میزان ارزش در معرض خطر برای سبد ارزی بانک در دوره زمانی ۱۰ روزه به صورت زیر است:

1395/12/30		1396/12/29		نوع ارز
تأثیر در سود و زیان	تغییر احتمالی در قیمت بازار	تأثیر در سود و زیان	تغییر احتمالی در قیمت بازار	
میلیون ریال	درصد	میلیون ریال	درصد	
۱۵۴۴۳	(۵,۶۵,۶-)	۱۷۲۶۳	(۰,۱۱,۰,۱۱-)	دلار آمریکا
۲۶۰۹	(۳,۱,۳,۱-)	۴۱۹۷۴۶	(۰,۶۶,۰,۶۶-)	یورو
۶۹۶	(۲,۸۹,۲,۸۹-)	۲۲۴۰۳	(۰,۸۲,۰,۸۲-)	پوند انگلستان
۱۸۵۳	(۲,۴۵,۲,۴۵-)	۱۸۵۳	(۰,۱۱,۰,۱۱-)	درهم امارات
۱۵۷۱	(۳,۰۶,۳,۰۶-)	۴۳۱۰۳	(۰,۷۳,۰,۷۳-)	بن ژاپن
۲۴	(۱,۰۱,۱,۰۱-)	۱۰۰۱۶	(۰,۶۷,۰,۶۷-)	فرانک سوئیس
۲۷۸۹	(۲,۳۲,۲,۳۲-)	۱۳۰۷۵	(۰,۳۵,۰,۳۵-)	یوان چین
۳۰۶	(۱,۰۱,۱,۰۱-)	۲۴	(۰,۱۱,۰,۱۱-)	ریال عمان
۴۳۲	(۲,۱۸,۲,۱۸-)	۱۲۱۵۹	(۰,۴۱,۰,۴۱-)	روپیه هند
۱۹۵۱	(۴,۹۷,۴,۹۷-)	۲۵۱۴۱	(۱,۱۰,۱,۱-)	لیر ترکیه

۹-۴- سرمایه مورد نیاز برای پوشش ریسک بازار

بر اساس استاندارد بازل ۲ میزان سرمایه اختصاص یافته بابت ریسک بازار به شرح زیر است:

مجموع ذخیره سرمایه برای ریسک بازار	ریسک ارز		ریسک سهام		روش اندازه گیری
	ذخیره سرمایه لازم	ارزش در معرض خطر	ذخیره سرمایه لازم	ارزش در معرض خطر	
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	
1,847,250	1,694,214	564,738	153,036	51,012	مدل شبیه سازی تاریخی
486,934	408,209	فروش یا (خرید موقعیت) *8%	78,725	میانگین (موقعیت) *8%	مدل استاندارد

اعتبارات

در شرایط اقتصادی فعلی کشور استفاده بهینه منابع و برگشت بموقع آن و همچنین بازدهی عملکرد اعتباری شعب و افزایش EPS مثبت بانک در مقطع پایان سال ۹۶ بشرح زیر می باشد.

ارقام به میلیارد ریال

بخشهای مختلف اقتصادی	مانده تسهیلات و تعهدات اسفند ۹۵	مانده تسهیلات و تعهدات اسفند ۹۶	% رشد کاهش
صنعت و معدن	۴۱،۴۴۵	۴۷،۳۸۹	۱۴%
مسکن و ساختمان	۱۴،۲۱۴	۱۳،۳۶۶	(۰/۶)%
کشاورزی و دامداری	۶۹۰	۶۷۷	(۱/۹)%
خدمات و بازرگانی	۴۰،۰۴۱	۴۹،۱۱۴	۲۳%
جمع	۹۶،۳۹۰	۱۱۰،۵۴۶	۱۴/۶۸%

در راستای سیاست های اعتباری بانک در سالجاری و رهنمودهای مقام معظم رهبری، اولویت اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات به حمایت از سرمایه در گردش واحدهای تولیدی کشور (تولید داخلی) و اشتغال پایدار کشور و افزایش سرمایه گذاری و برگشت بموقع منابع خواهد بود.

گزارش مدیریت بازرسی بانک کارآفرین در خصوص نظام کنترل های داخلی در پایان سال مالی

۱۳۹۶

مقدمه :

هیأت مدیره بانک کارآفرین به منظور ارتقا کنترل های داخلی و کسب اطمینان از کفایت کنترل های داخلی

اقدام به ایجاد واحدهای مستقل نظارتی در ساختار سازمانی بانک نموده است (به شرح زیر)

- مدیریت حسابرسی داخلی

- مدیریت بازرسی

- مدیریت ریسک و کنترل

- مدیریت تطبیق مقررات و مبارزه با پولشوئی

همچنین کمیته های حسابرسی داخلی و بازرسی در بانک شکل گرفته تا بتواند نظارت لازم را طبق اصول حاکمیت شرکتی اعمال کند. کمیته حسابرسی از اعضای غیرموظف هیأت مدیره تشکیل شده و کمیته بازرسی نیز از مدیرعامل، معاونین و مدیران ذیربط شکل گرفته است.

گزارش زیر مأموریت، وظائف و عملکرد سال ۱۳۹۶ مدیریت بازرسی را نشان می دهد.

مأموریت مدیریت بازرسی :

حصول اطمینان از میزان انطباق امور انجام شده با مقررات، مصوبات، آئین نامه ها، بخشنامه ها و دستورالعمل های مربوط و نیز اهداف و خط مشی های تعیین شده.

اهداف مدیریت بازرسی :

۱. افزایش اثربخشی فرآیندها از طریق اعمال اقدامات تطبیقی.
۲. افزایش بهره وری در امور اجرائی بانک.
۳. نظارت بر حسن اجراء و رعایت قوانین، مقررات و الزامات.
۴. افزایش رضایت مشتریان و ذینفعان با شناخت و آسیب شناسی در امور اجرائی.
۵. رسیدگی به شکایات و انتقادات و پیگیری تا حصول نتیجه.
۶. پایش مطالبات شعبه ها و نظارت بر ارقام باز حساب ها.
۷. شناسایی ریسک و کنترل موارد مربوطه.
۸. مکاتبات اداری و پاسخگویی به ذینفعان.

وظایف مدیریت امور بازرسی در جهت تحقق اهداف بانک :

۱. مطالعه و آگاهی کامل از اهداف، سیاست ها، خط مشی، آئین نامه ها، دستورالعمل ها و بخشنامه های بانک جهت انطباق با امور انجام شده.
۲. انجام بازرسی های ادواری برنامه ریزی شده و یا موردی از شعب بانک به منظور حصول اطمینان از گردش صحیح و مطلوب فعالیت های بانک، در جهت پیشگیری از وقوع تخلفات اداری و مالی، و انعکاس موارد اشکال به مسئول شعبه جهت اقدام لازم و گزارش وقایع سوء حادث شده احتمالی به مدیرعامل بانک.
۳. اخذ پاسخ از واحدهای رسیدگی شده نسبت به موارد و مطالب مندرج در اوراق ملاحظات و بررسی و پیگیری آنها تا رفع کامل اشکال ها.
۴. انعکاس نتیجه بازرسی های انجام شده به واحدهای سازمانی ذی ربط جهت اصلاح، تکمیل و بهبود روش ها، سیستم ها، آئین نامه های داخلی، دستورالعمل ها و بخشنامه های ذی ربط در صورت نیاز.

۵. انجام بازرسی های غیرحضورى کنترل از راه دور با استفاده از سیستم های رایانه ای به منظور پایش و بررسی مستمر تراکنش های مهم و حساس و سایر عملیات مالی روزانه انجام شده در شعب از طریق اعلام نیاز های سیستمی مدیریت فناوری اطلاعات به منظور تأمین و پشتیبانی سیستم مذکور.
۶. دریافت روزانه تراکنش های مالی غیرمتعارف و گزارش های مورد نیاز جهت بررسی عملیات واحدها با استفاده از سیستم های رایانه ای با همکاری مدیریت فناوری اطلاعات در برقراری تمهیدات سیستمی مورد نیاز.
۷. رسیدگی به عملیات حساب های شعب بانک نزد سایر بانک ها و حساب سایر بانک ها نزد شعب بانک از لحاظ کشف و رفع مغایرت ها و حصول اطمینان از صحت حساب های مذکور.
۸. انجام بازرسی های لازم از حوزه فعالیت معاونت ها و مدیریت ها و گزارش نتیجه آن به مدیرعامل بانک.
۹. بررسی وجود و کفایت سیستم کنترل های داخلی به منظور حصول اطمینان از صحت گردش عملیات بانک در پرداخت ها و تطبیق آنها با مقررات، ضوابط و دستورالعمل های ابلاغی.
۱۰. بررسی سیستمی به منظور کشف نقاط ضعف سیستم های جاری در بانک با هدف رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت و ارائه پیشنهادهای لازم به مدیریت های ذی ربط.
۱۱. بررسی و حصول اطمینان از کارآمدی و کافی بودن دستورالعمل های اجرائی صادره بانک و عنداللزوم ارائه پیشنهاد لازم جهت تدوین و بهینه نمودن آنها به مدیریت های ذیربط.
۱۲. همکاری با حسابرسان و بازرسان قانونی در انجام امور مربوط به حساب ها، کنترل و نظارت بر فعالیت ها.
۱۳. رسیدگی بر عملیات و حساب های بانک از نظر انطباق آنها با ضوابط و مقررات و حصول اطمینان از صحت آنها.
۱۴. رسیدگی به شکایات واصله از سوی اشخاص حقیقی، حقوقی، مراجع ذیصلاح و نیز کارکنان بانک، پیگیری مسائل مطروحه و تهیه پاسخ لازم به منظور اطلاع رسانی از نتیجه رسیدگی به شکایات با هماهنگی واحدهای مربوط.
۱۵. رسیدگی به ارقام باز حساب ها (ارزی و ریالی) و تشخیص علت آن با توجه به سوابق و مدارک موجود و ارائه پیشنهادات لازم جهت رفع آنها.

۱۶. اعلام موارد و اشکال های مشاهده شده در سیستم ها، روش های انجام کار و فرآیند ها همراه با راه حل های اصلاحی به مدیریت های ذی ربط.
۱۷. مکاتبه و ایجاد ارتباط لازم با بانک مرکزی، مراجع قضائی و انتظامی و سایر نهادها در چارچوب وظایف محول شده و عنداللزوم انجام هماهنگی های مورد نیاز با مدیریت های ذی ربط.
۱۸. حفظ و حراست از تمامی اطلاعات، سوابق و مدارک و پرونده های تشکیل شده در مدیریت بازرسی ضمن محرمانه انگاشتن آنها.
۱۹. به کارگیری روش های مکانیزه در جهت نگاهداری و ارائه گزارش های لازم از سوابق و اطلاعات موجود در مدیریت بازرسی.
۲۰. ارائه هشدارها و توصیه های ایمنی نیروی انتظامی و سایر مراجع در ارتباط با سوءاستفاده ها، اختلاس ها و موارد سوء حادث شده در شعب از طریق صدور اطلاعیه و یا سایر روش های مناسب.
۲۱. انجام امور مربوط به پیشگیری از پولشویی و ایجاد هماهنگی و اقدام های لازم در راستای آئین نامه و دستورالعمل های اجرایی قانون مبارزه با پولشویی.
۲۲. تذکر لازم به شعب و واحدهای ستادی در خصوص اجرای دقیق بخشنامه ها آئین نامه ها، دستورالعمل ها و ضوابط ابلاغ شده از طریق صدور نامه، اطلاعیه و یا سایر روش های مناسب.
۲۳. بررسی و کنترل تجهیزات و سیستم های خدمات الکترونیکی شامل: بانکداری اینترنتی، تلفن بانک، خدمات کارت، دستگاه های خودپرداز، وبسایت بانک، دبیرخانه الکترونیک، پرتال مدیریت ها و امثالهم به منظور حصول اطمینان از صحت کار، کارآمدی و کیفیت مطلوب سیستم ها و گزارش نواقص و نارسایی های احتمالی و ارائه پیشنهادات لازم در جهت بهینه سازی به مدیریت فناوری اطلاعات.
۲۴. بررسی وضعیت سیستم های حفاظتی، امنیتی و دوربین های شعب و ادارات به منظور حصول اطمینان از کارآمدی آنها و عنداللزوم گزارش نقاط ضعف و ارائه پیشنهادات لازم در جهت رفع نواقص و تکمیل آنها.
۲۵. رسیدگی و پاسخگویی به دستورهای مراجع قضائی و سایر مراجع ذیصلاح، ایجاد هماهنگی لازم به منظور تهیه لوح فشرده از موارد ضبط شده توسط دوربین ها و سایر اقدام های مقتضی.

۲۶. انجام همکاری های لازم با مدیریت ها جهت افزایش کارایی، کاهش هزینه ها و جلوگیری از تخلفات و تقویت کنترل های داخلی.

۲۷. بررسی عملکرد سیستم نرم افزار جامع بانکداری متمرکز و یکپارچه بانک (Core-Banking) از لحاظ کیفیت، کارآمدی، صحت فرآیندها، عملیات حسابداری و نحوه ارائه انواع خدمات و تسهیلات اعطایی اعم از ریالی و ارزی و ارائه پیشنهادات لازم جهت ارتقاء کنترل های داخلی، تکمیل و رفع نواقص و نارسایی های احتمالی.

۲۸. انجام اقدامات لازم و همکاری با مدیریت ها بر اساس وظایف مقرر در دستورالعمل ها و بخشنامه های ابلاغی.

۲۹. بررسی شکایت های واصله و همچنین رخدادهای حاکی از سوءاستفاده ها و تخلف های احتمالی کارکنان بانک و انجام واخواهی از کارکنان ذیربط به منظور کشف چگونگی فعل و انفعالات و ارائه گزارش مستند و مستدل به مدیرعامل بانک جهت اتخاذ تصمیم مقتضی.

۳۰. بررسی و کنترل سیستم اموال و انبارداری بانک ب ه منظور اطمینان از صحت عملیات و گزارش نواقص، نارسایی ها و تخلفات احتمالی.

۳۱. انجام سایر امور در حیطه وظایف و مسئولیت ها.

اقدامات انجام شده در سال ۹۶

۱. رسیدگی به عملکرد کلیه شعب بانک و ارائه گزارش به مدیرعامل بانک
۲. رسیدگی به عملکرد بعضی از مدیریت های بانک از جمله مدیریت توسعه سرمایه انسانی و . . . ارائه گزارش رسیدگی به مدیرعامل.
۳. ارائه گزارش دوره ای به کمیته بازرسی بانک و پیگیری مصوبات کمیته مذکور
۴. کنترل و نظارت از راه دور (بازرسی نامحسوس) شعب توسط کارشناسان خبره بازرسی.
۵. به روزرسانی دستورالعمل های بازرسی و همچنین تهیه و ابلاغ دستورالعمل های جدید مرتبط و متناسب با نرم افزارهای جدید منصوب در شعب.
۶. آسیب شناسی فرآیندها و سیستمها و ارائه گزارش به مراجع مرتبط به منظور رفع نواقص موجود.
۷. استفاده از قابلیت های داده کاوی جهت شناسایی و کشف رفتار مشکوک کارکنان و مشتریان
۸. ارائه آموزش های لازم به ویژه در زمینه فناوری اطلاعات به بازرسان بانک.
۹. اجرای طرح تحول شیوه های بازرسی با بهره گیری از بسترها و مزیت های فناوری اطلاعات در بانک.
۱۰. برگزاری دوره های آموزشی به منظور معرفی نقاط آسیب پذیری سامانه های بانکداری نوین و ارائه راهکارها و کنترل های ضروری به همکاران ذیربط.
۱۱. رسیدگی به شکایات طبق دستورالعمل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و ارائه پاسخ کتبی به آنها.
۱۲. رسیدگی و پاسخ به نامه های بانک مرکزی ایران درخصوص موضوعات مختلف.
۱۳. رسیدگی به تخلفات کارکنان و ارائه گزارش به مدیرعامل بانک.
۱۴. ارائه پاسخ به مراجع قضایی و انتظامی.
۱۵. حضور فعال در کمیسیون بخشنامه ها و سایر کمیته های تخصصی.
۱۶. حضور فعال در کمیسیون تخلفات اداری، انتصاب و ارتقاء کارکنان بانک.
۱۷. حضور فعال در کمیته های انتصابات، انضباطی و بررسی سوابق تجربی کارکنان.

حسابرسی

اسامی اعضای هیات مدیره

سمت	نام و نام خانوادگی
عضو غیرموظف هیات مدیره	مهندس عطاء اله آیت الهی
عضو غیر موظف هیات مدیره	فضل اله معظمی
عضو موظف هیات مدیره	احمد بهاروندی
عضو غیر موظف هیات مدیره	دکتر صنعتی نژاد
عضو غیر موظف هیات مدیره	مهندس مرتضی عزیزی
عضو غیر موظف هیات مدیره و رئیس هیات مدیره	محمد رضا فرزین
عضو غیر موظف هیات مدیره و نایب رئیس هیات مدیره	مهدی سیف علیشاهی

با توجه به غیر موظف بودن اعضای هیات مدیره بانک و همچنین با عنایت به اساسنامه بانک، لذا مسئولیت ها و اختیارات هیات مدیره و هیات عامل و فرآیند انتخاب و شرایط احراز ایشان مطابق قانون تجارت، ابلاغیه های بانک مرکزی، اساسنامه بانک و آیین نامه ها و دستورالعمل های سازمان بورس و اوراق بهادار) با توجه به عضویت بانک در بورس تهران (بوده که گزارش عملکرد اعضای هیات مدیره در هر دوره مالی با برگزاری مجمع عمومی عادی سالانه بانک به سمع سهامداران و سایر ذینفعان رسانده شده و متعاقباً نیز در وب سایت بانک و سازمان بورس جهت اطلاع عموم منتشر میگردد. همچنین مسئولیت ها و اختیارات هیات مدیره و هیات عامل در خصوص تصویت تسهیلات موضوع عقود اسلامی و تعهدات بانکی و انجام معاملات خرید و فروش در چارچوب آیین نامه ریسک اعتباری و آیین نامه معاملات بانک می باشد

مقدمه

نظام کنترل داخلی، بخش مهمی از مدیریت و حاکمیت یک سازمان است و استقرار و استمرار آن، امکان مدیریت کارا و مؤثر را برای سازمان فراهم می‌آورد. نظر به اینکه سیستم کنترل های داخلی در هر سازمان با توجه به اندازه و نوع فعالیت آن متفاوت می‌باشد، می‌باید به گونه ای طراحی، مستقر، اجرا و مستند سازی شود تا در برگیرنده تمام اجزای آن باشد. در این راستا ارزیابی اثر بخشی کنترل های داخلی در بانک کارآفرین براساس استاندارد بین المللی (مدل COSO¹) انجام می‌گیرد.

بکارگیری کنترل های داخلی، کسب اطمینان منطقی و معقول از دستیابی به اهداف زیر است:

۱. اثربخشی و کارایی عملیات

۲. قابلیت اعتماد به گزارشگری مالی

۳. پایبندی به قوانین و مقررات جاری

از این رو، در کنترل های داخلی، سعی بر آن است تا از تحقق موارد زیر اطمینان حاصل شود:

- ✓ فعالیت بانک به روشی محتاطانه و در انطباق با خط مشی ها و استراتژی های تدوین شده از سوی هیأت مدیره بانک و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و ... انجام می‌شود.
- ✓ معاملات فقط با اختیارات لازم به جریان می‌افتند.
- ✓ از دارائی ها به بهترین شکل ممکن محافظت شده و بدهی ها مدیریت می‌شوند.
- ✓ گزارش های مالی و غیرمالی تهیه شده در ارکان مجموعه، اطلاعاتی کامل، دقیق و به موقع را فراهم می‌آورند.
- ✓ مدیریت قادر به شناسائی، ارزیابی، اداره و کنترل ریسک های این حرفه (بانکداری) می‌باشد.

اجزای سیستم کنترل های داخلی شامل محیط کنترلی، ارزیابی ریسک، فعالیت کنترلی، اطلاعات و ارتباطات و نظارت به شرح زیر می‌باشد:

الف) محیط کنترلی

محیط کنترلی مجموعه ای از استانداردها، فرآیندها و ساختار ها و همچنین پایه و اساس کنترل های داخلی در سازمان ها می‌باشد و مدیریت ارشد بانک می‌باید محیط کنترلی را با ایجاد نظم و انضباط سازمانی، تدوین مقررات داخلی و تأثیر بر وجدان کاری و ارزش های اخلاقی کارکنان به گونه ای فراهم آورد که پایه و اساس مناسب به منظور اجرای سایر اجزای سیستم کنترل های داخلی گردد.

پنج اصل مربوط به محیط کنترلی به شرح زیر می‌باشد:

۱. از آنجاکه سازمان می‌باید متعهد به صداقت و ارزش های اخلاقی باشد، اقدامات مدیریت و هیأت مدیره بر مبنای استانداردهای رفتاری، می‌باید تقویت کننده این تعهدات بوده و به وضوح قابل درک باشند.
۲. هیأت مدیره مسئول اعمال نظارت بر توسعه و عملکرد کنترل های داخلی است، لذا می‌باید ضمن پذیرش مسئولیت نظارتی خود، مهارت ها و تخصص های مورد نیاز جهت مسئولیت پاسخگویی مناسب مدیریت ها را تعیین نموده و ارزیابی دوره ای این مهارت ها را انجام دهد.

۳. مدیریت با نظارت هیات مدیره می باید ساختارهای چندگانه ای برای حمایت از دستیابی به اهداف مد نظر داشته و تفویض اختیارات، تعیین مسئولیت ها و استفاده مناسب از فرآیندها و تکنولوژی ها را به گونه ای که پاسخگوی ذینفعان مختلف باشد، تامین نمایند.
۴. از آنجا که سازمان، متعهد به جذب، توسعه توانایی ها و حفظ افراد با صلاحیت در جهت رسیدن به اهداف مورد نظر خود است، هیات مدیره و مدیریت ارشد می باید صلاحیت حرفه ای پرسنل در سطوح مختلف سازمان و ارائه دهندگان خدمات برون سپاری را ارزیابی نمایند.
۵. هیات مدیره و مدیریت ارشد می باید مکانیسمی برای حفظ اشخاص پاسخگو ایجاد و پاسخگویی آنها را ارزیابی نمایند. آنها همچنین می باید عملکرد پاسخگویی را به منظور اعطای پاداش یا اعمال اقدامات انضباطی مناسب ارزیابی کنند.

ب) شناسایی و ارزیابی ریسک

ارزیابی ریسک فرآیندی پویا و تکرار شونده جهت شناسایی و تجزیه و تحلیل خطرات و ریسک های موجود در مسیر دستیابی به اهداف سازمان می باشد. بنابر الزامات دستورالعمل کنترل های داخلی، مدیریت ارشد بانک می باید فرآیند ارزیابی ریسک های مربوطه که شامل شناسایی، اندازه گیری و تجزیه و تحلیل ریسک و طراحی و اجرای روش های مدیریت ریسک می شود را پیاده سازی نماید.

چهار اصل مربوط به شناسایی و ارزیابی ریسک به شرح زیر می باشد:

۱. سازمان، می باید اهداف را با وضوح کافی برای شناسایی و ارزیابی خطرات مربوط به آن تعیین نماید. این اهداف مربوط به عملیات ها، گزارشگری و رعایت قوانین و مقررات بوده و منعکس کننده تصمیمات مدیریت ها در مورد ساختار، ملاحظات صنعت و عملکرد سازمانی می باشد.
 ۲. سازمان، می باید خطرات دستیابی به اهداف خود را با شناسایی عوامل داخلی و خارجی تعیین نماید و با تجزیه و تحلیل این ریسک ها و مدیریت آنها، مکانیسم های ارزیابی ریسک در سطوح مناسب را پیاده سازی کند که شامل ریسک های مربوط به شرکت های فرعی، بخش ها و واحدهای عملیاتی سازمان می باشد.
 ۳. سازمان، می باید تقبل بالقوه در ارزیابی ریسک دستیابی به اهداف را در نظر بگیرد.
 ۴. سازمان، می باید تغییراتی که تاثیر قابل توجهی بر سیستم کنترل های داخلی می توانند داشته باشند را شناسایی و ارزیابی کند. این تغییرات شامل محیط خارجی، مدل کسب و کار و رهبری، عوامل محیط خارجی شامل نظارت ها و بازرسی ها، عوامل اقتصادی و محیطی است.
- در بخش ارزیابی ریسک به طور کلی ممکن است بازنگری در کنترل های داخلی ضرورت یابد تا بدین وسیله ریسک های جدید یا ریسک هایی که پیش از این جزو ریسک های غیرقابل کنترل قلمداد شده اند، به شیوه ای مناسب مورد بررسی قرار گیرند.

ج) فعالیت های کنترلی

فعالیت های کنترلی، اقداماتی است که توسط سیاست ها و روش های سازمان برای کمک به حصول اطمینان از اجرا شدن دستورات مدیریت ها که در جهت کاهش خطرات در مسیر دستیابی به اهداف می باشند، ایجاد می شوند. فعالیت های کنترلی در تمام سطوح سازمان، در سراسر محیط فن آوری و تکنولوژی آن و در فرآیندهای مختلف کسب و کار صورت خواهد پذیرفت. فعالیت های کنترلی هر شرکت باید متناسب با اهداف عملیاتی، گزارشگری مالی و رعایتی آن باشد. هر چند که این فعالیت ها باید بسته به اندازه، نوع عملیات، اهداف و شرایط هر شرکت طراحی و پیاده سازی شوند، اما فعالیت های کنترلی هر شرکت باید علاوه بر کنترل های عمومی و کاربردی حاکم بر سامانه های اطلاعاتی، دربرگیرنده و مبتنی بر اصول زیر باشد. که سه اصل مربوط به فعالیت های کنترلی به شرح زیر می باشد:

۱. سازمان، می باید ضمن مد نظر قرار دادن تاثیر عوامل محیطی، عملیاتی و ویژگی های خاص سازمان، فعالیت های کنترلی را انتخاب کرده و توسعه دهد تا به کاهش خطرات دستیابی به اهداف در سطح قابل قبول کمک کند.
۲. سازمان، می باید فن آوری و تکنولوژی فعالیت های کنترلی را برای حمایت از دستیابی به اهداف انتخاب کرده و توسعه دهد.
۳. سازمان، فعالیت های کنترلی را می باید از طریق ایجاد سیاست های واکنش به اتفاقات مورد انتظار و روش هایی که این سیاست ها را عملی می کنند، مستقر کند. فعالیت های کنترلی مذکور باید به موقع انجام شده و هر گونه اقدامات اصلاحی در صورت لزوم اجرا شوند.

د) اطلاعات و ارتباطات

در واقع اهداف کنترلی این بخش شامل اطمینان از این است که آیا اطلاعات به وسیله سیستم های اطلاعاتی شناسایی، گردآوری، پردازش و گزارش می شوند و اینکه ارتباطات اثربخشی در سراسر سازمان و با اشخاص برون سازمانی برقرار می شود یا خیر. اطلاعات و ارتباطات برای یک سازمان جهت انجام مسئولیت پذیری کنترل های داخلی حمایت کننده اهداف، ضروری است. در این راستا می باید مسیرهای ارتباطی مناسب و دو طرفه ای بین کارکنان و مدیریت ها برقرار گردد تا از این طریق بتوان مسئولیت های کارکنان را در رابطه با کنترل های داخلی به آنان اعلام نمود و در مقابل، کارکنان بانک نیز از این طریق بتوانند اطلاعات مهم را به مدیریت ارشد بانک گزارش نمایند.

سه اصل مربوط به اطلاعات و ارتباطات به شرح زیر می باشد:

۱. سازمان، می باید اطلاعات با کیفیت مورد نیاز خود را در جهت حمایت از عملکرد کنترل های داخلی به دست آورده یا تولید و شناسایی نماید. سیستم های اطلاعاتی می باید داده های خام بدست آمده از منابع داخلی و خارجی را ضبط، پردازش و تبدیل به اطلاعاتی به موقع، دقیق، کامل، قابل دسترس، محافظت شده و قابل اثبات کرده و بنحو مطلوبی نگه داری کنند.
۲. اطلاعات مرتبط داخلی سازمان، از جمله اهداف و مسئولیت پذیری های کنترل های داخلی، برای حمایت از عملکرد کنترل های داخلی مورد نیاز هستند. چنین ارتباطی باید شامل فرآیندی در جهت انتقال اطلاعات مورد نیاز باشد. ارتباط بین مدیریت ها و هیات مدیره هم نیاز به اطلاعات و کانال های ارتباطی جداگانه از جمله خطوط اطلاعاتی ویژه دارد. این کانال ها بایستی امن بوده تا از دسترسی افراد ناشناس جلوگیری به عمل آید.
۳. ارتباطات برون سازمانی از جمله سهامداران، شرکای تجاری، مالکان، مشتریان و تحلیل گران مالی باید به موقع و مربوط باشد و کانال های ارتباطی باید اجازه ورود داده های دریافتی از مشتریان، مصرف کنندگان، تامین کنندگان، حسابرسان مستقل، تحلیل گران مالی و دیگران را به سیستم اطلاعاتی بدهد.

ه) خودارزیابی، نظارت و اصلاح نارسایی ها

عملکرد سیستم کنترل های داخلی می باید بطور مستمر مورد ارزیابی و نظارت قرار گیرد. این نظارت می باید از طریق فعالیت های نظارتی مداوم، ارزیابی های موردی یا ترکیبی (در سطح ستاد و صف) انجام پذیرد. فعالیت های نظارتی در بانک کارآفرین بوسیله مدیریت های حسابرسی داخلی، بازرسی، ریسک و تطبیق مقررات و مبارزه با پولشویی انجام می گیرد. در این خصوص گزارشات تهیه شده توسط مدیریت حسابرسی داخلی به کمیته حسابرسی و نهایتاً هیأت مدیره بانک، گزارشات تهیه شده توسط مدیریت بازرسی به کمیته بازرسی، گزارشات تهیه شده توسط مدیریت ریسک به کمیته عالی ریسک و گزارشات تهیه شده توسط مدیریت تطبیق مقررات و مبارزه با پولشویی به مدیر ارشد بانک ارائه می گردد.

دو اصل مربوط به خودارزیابی، نظارت و اصلاح نارسایی ها به شرح زیر می باشد:

۱. سازمان، می باید ارزیابی های مداوم و یا جداگانه را در جهت به روز و کارا بودن اجزای کنترل های داخلی انتخاب، اجرا و توسعه نماید. همچنین باید میزان تغییرات در کسب و کار و فرآیندهای اجرای آن را در نظر بگیرند. لذا ارزیابی ها می باید توسط افرادی که به اندازه کافی آگاه و دارای صلاحیت هستند صورت پذیرد. لازم به ذکر است که ارزیابی های جداگانه نیز به صورت دوره ای جهت ارائه بازخورد اهداف انجام شود.

۲. سازمان، می باید در صورت لزوم، کمبود کنترل های داخلی مرتبط به افرادی که مسئول اقدامات اصلاحی هستند، از جمله مدیریت ارشد و هیات مدیره را ارزیابی کند. نتایج ارزیابی های مذکور می باید بررسی شده و پیگیری اصلاح به موقع کمبودهای کشف شده از وظایف مدیریت ارشد می باشد.

در این قسمت شرح مختصری درخصوص کمیته حسابرسی و مدیریت حسابرسی داخلی بانک کارآفرین ارائه می گردد.

کمیته حسابرسی:

بر اساس مصوبه هیئت مدیره شماره ۳۶۱ مورخ ۸۸/۰۱/۳۰ به منظور رعایت اصول و ضوابط حاکم بر بانکها و ناشران بورس اوراق بهادار تهران، کمیته حسابرسی بانک کارآفرین جهت اجرای الزامات، ضوابط و تنظیم آیین نامه ها و دستورالعمل های مربوطه تشکیل گردیده است. منشور کمیته حسابرسی (مصوب ۱۳۹۲/۱۱/۲۶) در تاریخ ۱۳۹۳/۰۱/۲۰ طی بخشنامه شماره ۹۳/۱/۴۷۰ ابلاغ گردیده است.

مدیریت حسابرسی داخلی:

مدیریت حسابرسی داخلی بانک کارآفرین در سال ۱۳۸۷، تشکیل گردیده و بر اساس دستورالعمل کنترل های داخلی مصوب سازمان بورس و اوراق بهادار تهران ابلاغ شده در تاریخ ۱۳۹۱/۲/۱۶، بررسی اثر بخشی سیستم کنترل های داخلی بانک را بر عهده دارد. منشور فعالیت حسابرسی داخلی در تاریخ ۱۳۹۶/۰۵/۳۰ طی اطلاعیه شماره ۹۶/۲/۱۷۵۳ ابلاغ گردیده است.

خود ارزیابی، نظارت و اصلاح نارسایی ها، که می توان گفت یکی از اهداف اصلی و شاید مهمترین مأموریت کنترل های داخلی می- باشد به منظور شناسایی و کشف سریع نارسایی های موجود در نظام کنترل های داخلی، اطلاع مدیریت ها از آنها و انجام اقدامات اصلاحی به موقع می باشد.

سیستم کنترل های داخلی می باید در برگیرنده سیاست ها، رویه ها، وظایف، فعالیت ها و سایر جنبه هایی باشد که بتواند به حصول اطمینان از کیفیت گزارشگری مالی کمک نماید. این مهم مستلزم بکارگیری فرآیندها و نگهداری مستندات مناسب جهت انتقال اطلاعات قابل اتکا، مربوط و به موقع می باشد.

مدیریت حسابرسی داخلی بانک کارآفرین، به عنوان بازوی اجرایی کمیته حسابرسی، در غالب دو خدمت زیر اقدام به جمع آوری اطلاعات و ارائه گزارش به کمیته حسابرسی می نماید:

۱- ارائه خدمات اطمینان بخش

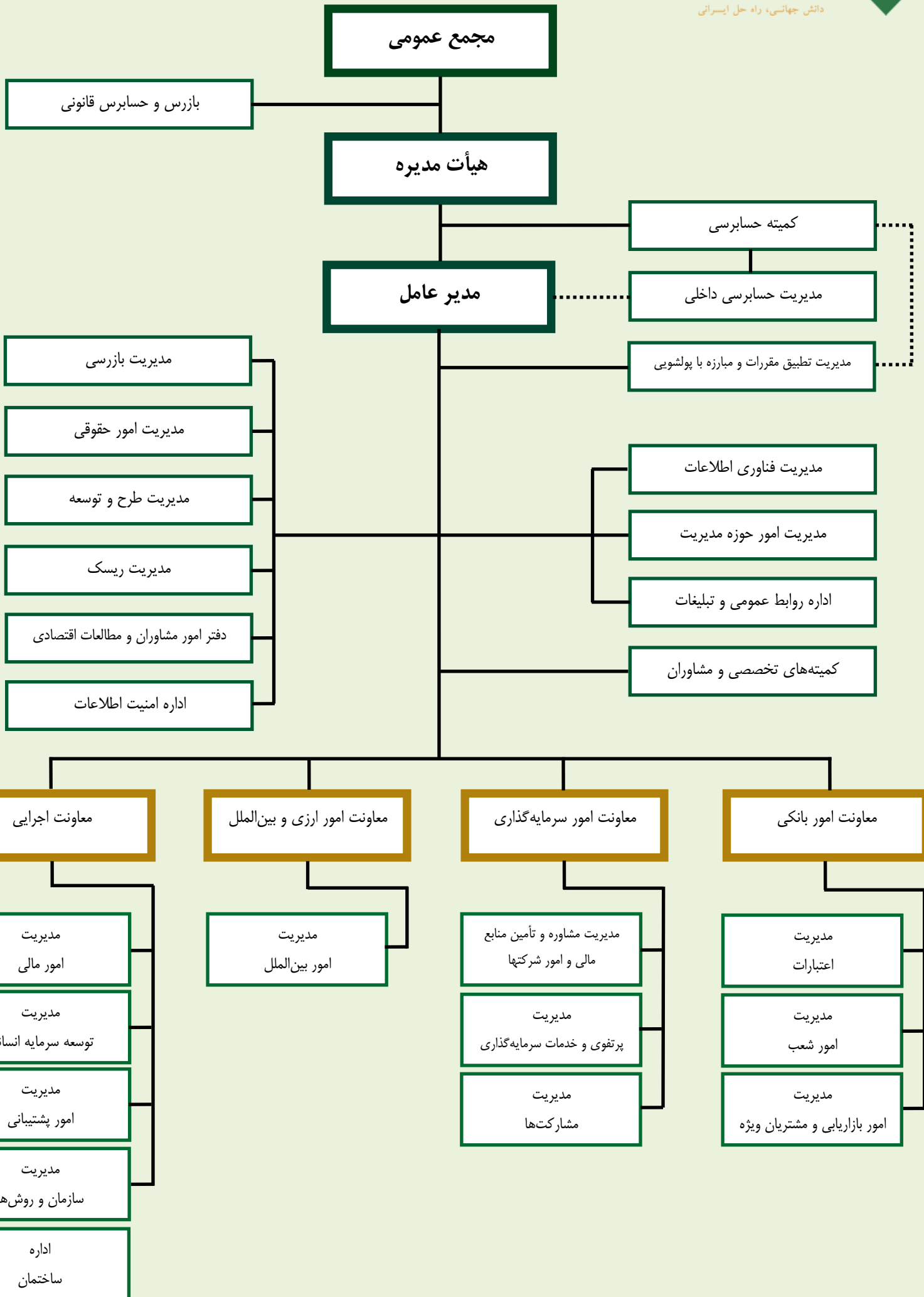
۲- ارائه خدمات مشاوره

دو رویکرد مذکور ممکن است برای تمرکز مستقیم بر عملیات گزارشگری، رعایت و کنترل ها، طراحی و اجرا شوند تا اطمینان منطقی از تحقق هدف های عملیاتی و فعالیت ها حاصل گردد. خدمات متمرکز شده بر کنترل ها، به منظور ارزیابی طراحی مناسب و اجرای اثربخش کنترل ها بر عملیات، گزارشگری و رعایت انجام می شوند.

در پایان یادآور می شود، از آنجا که سیستم کنترل های داخلی اثربخش، مدیریت ارشد بانک را در دست یابی به اهداف سازمان یاری می کند، اهمیت بالای اجرای آن در بانک کارآفرین غیر قابل انکار است و بدین منظور سیستم یکپارچه کنترل های ارائه شده کوزو، به شرح ارائه شده، در بانک کارآفرین اجرا می گردد.

خالص وضعیت باز ارزی بانک کارآفرین ۳۱ / ۰۳ / ۱۳۹۷

مانده پایان ماه میلیون ریال								شرح
جمع	سایر اسعار	یوان چین	ین ژاپن	فرانک سوئیس	پوند	یورو	دلار	
								الف - اقلام دارایی و بدهی بانک
۱۴,۹۵۰,۹۶۵	۹۵۶,۴۵۵	۲,۷۲۸,۲۰۱	۱۱۳,۵۵۹	۷۰۸,۱۴۳	۳۱,۶۸۸	۱۰,۰۱۹,۰۸۹	۳۹۳,۸۳۱	الف-۱- لیست دارائی های ارزی (بدون احتساب سرمایه پرداختی به شعب خارج کشور و حساب سهام و مشارکت های خارجی) کسر می شود:
۱۳,۸۹۸,۷۹۲	۸۳۹,۶۶۵	۲,۷۲۱,۳۸۳	۸۹,۷۱۴	۳۷۹,۵۱۵	۲,۶۲۸	۹,۶۶۰,۸۵۸	۲۰۵,۰۲۸	الف-۲- لیست بدهی های ارزی
۱,۰۵۲,۱۷۴	۱۱۶,۷۸۹	۶,۸۱۸	۲۳,۸۴۵	۳۲۸,۶۲۸	۲۹,۰۶۰	۳۵۸,۲۳۱	۱۸۸,۸۰۲	الف-۳- خالص دارائی های ارزی / بدهی های ارزی بدون احتساب سرمایه پرداختی به شعب خارج کشور و حساب سهام و مشارکت های خارجی (خالص اقلام بالای خط ترازنامه = ما به التفاوت الف-۱ و الف-۲)
								ب- حساب های زیرخط ترازنامه
۶,۴۶۷,۶۷۱	۳۴۶,۱۶۸	۶۰۸,۳۵۴	۵۷,۹۶۳	۳۶۲,۰۳۱	-	۵,۰۶۰,۹۰۷	۳۲,۲۴۸	ب-۱- تعهد مشتریان کسر می شود:
۶,۴۶۷,۶۷۱	۳۴۶,۱۶۸	۶۰۸,۳۵۴	۵۷,۹۶۳	۳۶۲,۰۳۱	-	۵,۰۶۰,۹۰۷	۳۲,۲۴۸	ب-۲- تعهدات بانک
-	-	-	-	-	-	-	-	ب-۳- خالص حساب های زیرخط ترازنامه (ما به التفاوت ب-۱ و ب-۲)
۱,۰۶۲,۷۴۶	۱۲۷,۳۶۲	۶,۸۱۸,۰۰۹	۲۳,۸۴۵	۳۲۸,۶۲۸	۲۹,۰۶۰	۳۵۸,۲۳۱	۱۸۸,۸۰۲	خالص وضعیت مثبت باز ارزی
-۱۰,۵۷۲	-۱۰,۵۷۲	-	-	-	-	-	-	خالص وضعیت منفی باز ارزی
۱,۰۵۲,۱۷۴	۱۱۶,۷۸۹	۶,۸۱۸	۲۳,۸۴۵	۳۲۸,۶۲۸	۲۹,۰۶۰	۳۵۸,۲۳۱	۱۸۸,۸۰۲	ج-خالص وضعیت باز ارزی بدون احتساب سرمایه پرداختی به شعب خارج کشور و حساب سهام و مشارکت های خارجی (الف-۳ و ب-۳)
۱۴,۸۹۷,۵۶۶	۱۴,۸۹۷,۵۶۶	۱۴,۸۹۷,۵۶۶	۱۴,۸۹۷,۵۶۶	۱۴,۸۹۷,۵۶۶	۱۴,۸۹۷,۵۶۶	۱۴,۸۹۷,۵۶۶	۱۴,۸۹۷,۵۶۶	ه- پایه سرمایه بانک
۰,۰۷۱	۰,۰۰۸	۰,۰۰۰	۰,۰۰۲	۰,۰۲۲	۰,۰۰۲	۰,۰۲۴	۰,۰۱۳	و- خالص وضعیت باز ارزی به پایه سرمایه بدون احتساب بند د فوق (ج) تقسیم بر ه)

تغییرات در گزارش ها

- ۱- گزارش امور مالی نسبت به گزارش شماره ۱۵ تغییر نداشته است.
- ۲- گزارش امور ریسک نسبت به گزارش شماره ۱۵ تغییر نداشته است.
- ۳- گزارش امور اعتبارات نسبت به گزارش شماره ۱۵ تغییر نداشته است.
- ۴- گزارش امور بازرسی نسبت به گزارش شماره ۱۵ تغییر نداشته است.
- ۵- گزارش امور حسابرسی نسبت به گزارش شماره ۱۵ تغییر نداشته است.
- ۶- گزارش امور بین الملل نسبت به گزارش شماره ۱۵ تغییر نداشته است.
- ۷- گزارش امور سازمان روش ها، نسبت به گزارش شماره ۱۵ تغییر نداشته است.